

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 116 | NR 7 2015

*Svenska bandmärken
1920-1936. Del 35*

*Landstorm 1-3
– Nya rön*

Dragspel på frimärken

*Vykortsgalleri
– Skeppsvarv*

*Samlarskolan del 176
– Strejkpost*

ONLINE PHILATELY

- *made easy*

Samlarhösten är här!
Fram med samlingen igen...

www.OnlinePhilately.com

Massor av fina objekt till bra priser!!!

Besök oss redan idag!

AUKTION 5 DECEMBER

Scandic Park Hotell, Karlavägen 43, Stockholm

Unikt 4-block med dubbelt påtryck.
Ex Stockholmia-55

Ett av många kvalitetsobjekt
på höstens auktion.

Frimärkshuset
Skandinavisk
Filateli AB

Humlegårdsgatan 13
114 46 Stockholm
Tel 08-661 74 50
info@frimarkshuset.se

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,
kontakta SFF:s kansli: 0370-705 66

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-
Förbunds medlemstidning**

Adress:

SFF-Filatelisten
Teknikringen 1A
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722-527 792

Internet & E-post:

www.sff.nu
redaktion@sff.nu

**Redaktör och
ansvarig utgivare:**

Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2015:

Vår: vecka: 5, 10, 15, 20

Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonser:

1/1 sida.....	3.680:-
1/2 sida.....	2.140:-
1/4 sida.....	1.200:-
1/8 sida.....	600:-
1/16 sida.....	350:-
Småannonser.....	50:-

**Annonsbokning till nästa
nummer senast 18 november!**

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2015 med 8 nummer och
trycks hos Exaktaprinting i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt, icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Här kommer nu säsongens näst sista nummer av Filatelisten och min förhoppning är att du som läsare ska uppskatta innehållet.

Passar på att inför årets sista utgåva som utkommer den 10 december påminna om de fyra talonger för gratis småannonser som skickades ut tillsammans med inbetalningsavin och medlemskortet förra året, och som gäller för 2015. Dessutom har alla nya medlemmar som anslutit sig under hösten rätt till två gratisannonser under det här året.

Manus för småannonser sänds till kansliet (ej till redaktionen), se mer på sidan 53. Observera – dessa måste vara kansliet tillhanda senast 12 november.

Och som tidigare: Om du som medlem har någon egen idé om något för medlemmarna intressant att läsa om, skriv ett inlägg eller artikel.

Ulf Nilsson

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet, utan måste bifogas som egna bildfiler (tiff eller jpg-format). DS.

Sveriges Filatelist-Förbund, SFF, är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av, samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Är du inte redan medlem? Passa då på att ta del av vårt kampanjerbjudande om att bli medlem under resterande del av 2015 samt hela 2016 för endast 350 kronor (ordinarie pris 520 kronor per år). Kontakta kansliet nedan. OBS! Erbjudandet gäller nya medlemmar – som inte varit med under 2014 och 2015.

Förbundskansli:

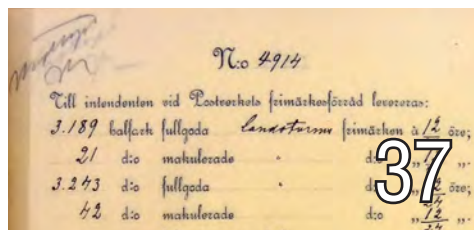
Kansli:	Per Bunnstad (måndagar), Therese Fornstål
Besöksadr.:	Stationsgatan 3, 3 vån
Postadress:	Box 91, 568 22 Skillingaryd
Telefon:	0370-705 66 (Öppet: Som regel 9.00-12.00)
E-post:	Medlemsfrågor och ekonomi: kansli@sff.nu
E-post:	Övriga frågor: info@sff.nu

Internet: www.sff.nu

Bankgiro: 568-1580

Innehåll

- 15 Svenska bandfrimärken 1920 –1936. Bo Dahlner redogör för klassificeringen av Postsparbankens jubileum 1933.
- 18 Vykortsgalleriet 34 – Skeppsvarv. John Fritz visar sina personliga favoriter.
- 26 Dragspel på frimärken. Peter Lorentzon granskar här vidare och berättar om hur och varför dessa dragspel har uppstått.
- 37 Landstormsmärkenas tryckta och filatelistiskt intressanta upplagor. Leif Nilsson redogör för nya rön.
- 42 Ny motivaudiens hos prins Eugen. Arne Karlsson återkommer och berättar mer om målarprinsen.

Dessutom

- 9 Danska posten chockhöjer portot
- 14 Hur länge var F277 i bruk?
- 24 Lokalposter berättar om Kalmar
- 46 Borta fast sparar
- 47 Nytt i bohyllan – flera nya kataloger
- 50 Föreningsnytt

I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 10 Klubbat på auktion
- 16 Filatelistens samlarskola
- 30 Nya nordiska utgåvor
- 34 All världens frimärksländer
- 51 Firardags
- 52 Tävling
- 53 Samlarannonser
- 54 Sammanträden
- 57 Kalendarium
- 58 Annonser

**Nästa nummer
kommer ut den
10 december**

Sveriges Filatelist-Förbund

Box 91
568 22 Skillingaryd
Tel 0370-705 66
www.sff.nu

Ordförande:

Bo Dahlner
Sörgårdsvägen 20, 163 52 Spånga
dahlner@duv.se

Vice ordförande:

Leif Ledmyr
Jägerstigen 71, 181 46 Lidingö
leif.ledmyr@telia.com

Christer Karlsson

Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindesberg

Ivan Forsgren

Åldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Jan Palmén

Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

Hans-Ove Aldenbrink

Box 78, 564 22 Bankeryd

Börje Mårtensson

Ek Kullen 1, 542 94 Mariestad

Revisorer:

Boris Preijde
Lilla Kyrkogatan 20, 503 35 Borås

Ingemar Glans

Hyregatan 3, 275 30 Sjöbo

Valberedning:

Gösta Karlsson (sammankallande)
Tullportagatan 1, 532 30 Skara

Riksföreningar:

Svenska Motivsamlare SMS:
Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
Tel: 0321-511 82
romsas113@telia.com
www.svenskamotivsamlare.se

Bältespännarna:

Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

SSPD – Sällskapet för svensk

posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Sveriges Militärpostsällskap:

Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8tr, 170 74 Solna
www.smpps.se

Islandssamlarna:

Björn Söderstedt
Drottningholmsvägen 21, 112 42 Stockholm
www.islandssamlarna.se

Sveriges Variantsamlare:

Leif Jönsson
Kronatorpsgratan 52B, 3tr, 212 26 Malmö

Hembygdsfilatelisterna

Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna>

Rysslands-Samlarna:

Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

Asiensamlarna:

Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Ordföranden har ordet

När detta nummer av Filatelisten kommer ut så har NORDIA 2015 i Upplands Väsby genomförts. I slutet av september meddelades organisationskommittén att utställningen inte kunde genomföras som planerat i Täby. En liten grupp inom organisationskommittén fick arbeta snabbt för att få fram en annan plats där utställningen kunde genomföras. Hade det inte lyckats så hade utställningen ställts in. Gruppen lyckades och ett avtal med Scandic Infra City i Upplands Väsby träffades.

Informationen till utställare, handlare, besökare och olika organisationer blev en stor och brådskande uppgift. Organisationskommittén lade ner ett omfattande arbete för att alla intressenter skulle få en detaljerad information. Förbundet kunde bidra med att informera på hemsidan och att skicka ut ett nyhetsbrev med information om det förändrade läget till medlemmar via e-post. Jag har därefter fått många synpunkter från medlemmar där man uttryckt sin glädje över att utställningen verkligen kunde genomföras.

Förbundsstyrelsen har sedan i våras skickat ut nyhetsbrev till de anslutna föreningarnas styrelsemedlemmar. De nyhetsbrev har gått ut till cirka 300 medlemmar. Antalet e-postadresser till styrelsemedlemmar fortsätter att växa. Nästan alla föreningar finns med i registret, men långt ifrån alla styrelsemedlemmar. Delvis beror det på att många styrelseledamöter saknar e-post, men många styrelser är bara representerade av en medlem. Föreningar som inte skickat sina e-postadresser kan skicka dessa till bo.dahlner@sff.nu.

Vårt mål är att skicka nyhetsbrev till alla medlemmar, men i nuläget

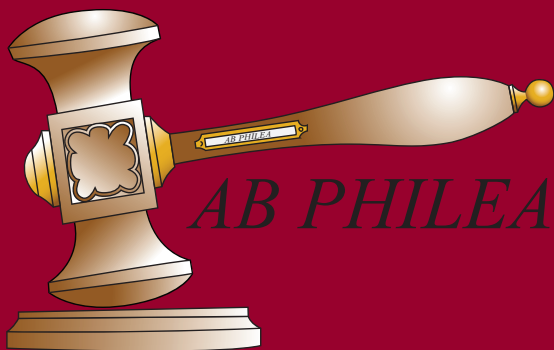
har vi inte ens hälften av alla medlemmars e-postadresser. Vi har nu fått erfarenhet av att göra sådana utskick och vi vill utveckla den typen av nyhetsbrev. De medlemmar som vill ha nyhetsbrev framöver ombeds att skicka sin e-postadress till kansliet via kansli@sff.nu. Medlemsregistret kompletteras därefter med e-postadressen.

Förbundsstyrelsen, vår redaktör och kanslichef fortsätter att delta på olika mässor och besöka föreningar. Under hösten har vi besökt flera klubbar och mässor med positiva erfarenheter. För min del inleddes hösten med ett besök i SFF i Göteborg och det var trevligt att träffa föreningens duktiga filatelister. Under oktober besökte jag en mäsas i Sjöbo som anordnats för att fira föreningens 10-årsjubileum och där träffade jag medlemmar från åtminstone fyra närliggande föreningar. Före NORDIA besökte jag även Wallentuna frimärks- och vykortsförening, en livaktig förening där många medverkar i arrangemanget kring NORDIA.

Vår tidskrift har fått nya skribenter och vår redaktör många artiklar, vilket medfört att de två senaste numren har utökats med 16 sidor till 80. Det handlar om mycket intressanta artiklar på hög filatelistisk nivå. Under hösten har förbundet fått över 200 nya medlemmar och det är vi mycket glada för. Ni hälsas alla mycket välkomna till förbundet!

Bosse

Välkommen till våra auktioner!

- NORDIA 2015 (330) 1 nov
- Myntauktion 9, 14 november.
- Helsingfors, 28 november.
- Internationell auktion (331) 2 dec

6-8 frimärksauktioner per år.
2 myntauktioner per år.

Nu är det redan dags att börja tänka på NORDIA 2016 i Finland i april, och vår kvalitetsauktion i maj!

Redan inlämnad. Välkommen med dina objekt du också!

AB PHILEA
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm
Tfn 08-640 09 78
auction@philea.se

Vi har även kontor i Göteborg, Malmö, Kalmar, Skara, Uppsala och Umeå (Vindeln).

www.philea.se

Styrelsen informerar

Förbundsstyrelsen har inte haft något formellt möte sedan den 10 september, men vi har som vanligt fört löpande diskussioner om verksamheten.

I samband med att NORDIA flyttats från Täby till Scandic Infra City i Upplands Väsby skickades för första gången ett nyhetsbrev till samtliga medlemmar i förbundet som anmält e-postadress till kansliet, med information om flytten.

Det är styrelsens önskemål att alla medlemmar med e-postadress meddelar kansliet sin e-postadress. Tanken är att vi ska kunna ha en fortlöpande kontakt med medlemmarna genom nyhetsbrev.

Under september–oktober har förbundet fått över 200 nya medlemmar.

Under oktober har det genomförts stora auktioner på Samlamera. En auktion omfattade närmare 2 000 objekt. Bud kom in på cirka 700 objekt. Vi har nu omkring 100 dagliga besökare på sajten. När nyhetsbrevet går ut ökar besöksantalet till över 200.

Så vill vi påminna om att vi behöver skänkt material till Samlameras storauktion i slutet av november. Pengarna kommer oavkortat att användas till vidareutvecklingen av Samlamera.

Styrelsen

Samlamera – Sajten som ständigt utvecklas

Jag skrev om personliga nyhetsbrev i förra numret av Filatelisten. Vi har haft lite tekniska problem med den server som hanterar detta.

Nu hoppas jag att nyhetsbrevens ska rulla ut under oktober och framöver på onsdagar. Du kan redan nu i din användarprofil lägga in upp till 100 olika sökord både på kategorierna frimärken och vykort.

Klubbauktioner

Först ut att presentera sin klubbauktion var Jönköpings Filatelist-Förening, som hade lagt upp hela sin auktion på Samlamera. Det var närmare 2 000 utrop, och det fanns cirka 1 500 avbildningar. Det hade kommit in cirka 700 bud på Samlamera en vecka före auktionsdatum.

Många budgivare valde att skicka in sina bud via post. I dessa fall får man inget e-postmeddelande om man skulle bli överbjuden. Det bästa är att logga in sig på Samlamera och bjuda online.

Det har varit mycket jobb med att utveckla auktionsdelen. Vi kan nu presentera auktionsunderlag till den offentliga auktionen, fakturor och inlämnarredovisning. Restförsäljning finns och vill man därefter flytta objekten till Fastprisdelen går det också.

Samlameras storauktion i november

Vi söker nu material till Samlameras stora höstauktion. Vill du skänka några objekt till denna auktion så kan du skicka dem till SFF, Box 91, 568 22 Skillingaryd. Märk kuvertet Samlamera. Pengarna för denna auktion går till att utveckla Samlamera med nya funktioner.

Vi tar gärna emot synpunkter på förändringar och förbättringar på sajten Samlamera.

Hans-Ove Aldenbrink
Tel. 036–37 88 88
E-post: hoa@aljordata.se

Danska posten chockhöjer portot

PostNord Danmark höjer från och med årsskiftet portot för ett vanligt inrikes A-brev från 10 till hela 19 kronor.

Omräknat till svenska kronor innebär det att det kommer att kosta närmare 24 kronor att skicka ett brev i Danmark mot ännu 7 kronor i Sverige, trots samgåendet mellan bolagen.

Detta blir den tredje portohöjningen på 4 ½ år. Före den 1 april 2011 var portot 5,50 svenska kronor som då höjdes till 8 kronor. Orsaken till de dramatiska förändringarna uppges vara det danska sättet att kommunicera som visar sig i allt mindre brevvolymer. Antalet dag- till dag distribuerade A-brev är 82 procent mindre än vid sin topp 1999.

Minskningen i B- och affärsbrev är dock inte lika stor som minskningen för A-brev. Därför blir prishöjningarna för långsammare transporter betydligt lägre, portot för ekonomibrev höjs ”bara” från 7 till 8 kronor.

– Vi är medvetna om att prishöjningen är kraftig, men det motsvarar kostnaderna för ett brev som ska transporteras snabbt. En vanlig dansk familj får nu 2–3 A-brev per månad och skickar i genomsnitt mindre än fyra A-brev per år. Så även om prishöjningen kan ses som stor, blir den genomsnittliga merkostnaden cirka 3 kronor per månad för ett hushåll, säger Henning Christensen, chef för PostNord Danmark, i ett pressmeddelande.

Ulf Nilsson

Silverplats för svenskt frimärke

Juryn för PostEuropas tävling om årets EUROPA-frimärke placerade PostNords svenska frimärke med en leksakshäst som motiv på andra plats av 56 tävlingsbidrag. Vann gjorde ett frimärke från Ryssland och på tredje plats kom Lettlands bidrag.

Temat för årets EUROPA-frimärken var äldre leksaker. Motivet på det prisbelönade svenska bidraget är en leksakshäst i plåt på dragkärra, sannolikt tillverkad på 1910-talet av Enköpings Leksaksfabrik.

Frimärket har utformats av Eva Wilsson och graverats av Lars Sjööblom. Förlaga är ett fotografi av Per Myrehed. Tryckning har skett i kombination ståltryck och offset vid PostNords Frimärkstryckeri.

Rättelse

I Filatelisten nr 6 och artikeln om 20 öre ringtyp beskrivs bland annat tillkomsten av ett dragspel. Där skrev jag att ”först när brevskrivaren slickade på frimärket vecklade det ut sig och avslöjade sin hemlighet. Att stämpeln tagit i det otryckta området kan tala för det”.

Jag var dock lite snabb i min bedömning. Efter som märkets tandning är normal så har utslätningen av vecket skett innan perforeringen utförts, vilket

en uppmärksam läsare också påpekat.

Den iögonfallande otryckta strimman var ju inte begränsad till enbart detta märke utan sträckte sig sannolikt över flera märkesbilder i arket vilket än mer understryker hur svag kontrollen var vid tillfället.

OBS! På annan plats i tidningen finns en artikel om tillkomsten av dragspel.

Peter Lorentzon

Full fart på auktionssäsongen

Höstsäsongen för de svenska auktionerna har kommit igång. Och fler auktioner är också på gång, som vi verkligen ser fram emot. Postiljonens höstauktion har varit, Philea har haft en auktion och Frimärksauktioner i Åhus hade sin auktion samtidigt vid denna artikels deadline. Sedan inväntas Philea stora höstauktion, Frimärkshusets stora auktion, Malmö Frimärks-handel, Frimärksauktioner i Göteborg samt några utländska auktioner med svenskt material. Hösten är fullspäckad.

Postiljonen

Postiljonen hade sin stora höstauktion den 1-2 oktober. Den 1 oktober såldes en stor dansk klassisk samling, den kallas för "The Jutlandia Collection". Den bestod av de första serierna av danska frimärken och kvaliteten var hög. Dock är just idag inte klassiskt Danmark riktigt i ropet. Det finns knappast någon större utställare av de första emissionerna. Detta i kombination med att flera klassiska samlingar har varit till salu de senaste åren gör att det inte är någon riktig fart på dessa objekt. Trots detta så lyckades Postiljonen sälja runt 70 procent av sina objekt. Detta får man nog vara nöjd med i dagsläget. Det dyraste såldes för 15 500 euro.

Den svenska delen såldes den 2 oktober och det var ganska mycket folk i lokalen när de första objekten ropades ut. Av de första förfilatelistiska objekten såldes ungefär vartannat. Det var först när skillingmärken började säljas som flera köpare vaknade till. En snygg 3-skilling i b-nyansen stämplad i Stockholm i januari 1858 såldes för 850 euro, dock hade den en vikt hörntand.

Det otroligt vackra brevet stämplat i Wadstena såldes för 2 500 euro på Postiljonens auktion. Att det sedan även är den ovanliga i-nyansen på märket gör ju inget...

Klubbat

på auktion

~ Fredrik Ydell ~

Det fantastiskt vackra 4-skillingbrevet skickat från Wadstena den 15 november 1857 till Stockholm, där märket var i den ovanliga i-nyansen, som nämndes i förra artikeln, såldes för 2 500 euro till ett telefonbud. Troligen köptes det av en skånsk storsamlare som även börjat köpa på sig vackra skilling- och vapenmärken. Samma köpare köpte också några andra snygga skillingmärken, bland annat en vacker 8-skilling på brevklipp stämplad snyggt i Bollnäs i mars 1856, för 550 euro.

Ett annat snyggt 4-skillingbrev i den ovanliga j'-nyansen köptes av en Stor Guld-samlare för 2 500 euro, som på detta sätt kompletterade sitt fina exponat med ytterligare en raritet. Extra roligt är att brevet var stämplat i Linköping i december 1857 och inte i Stockholm som många andra 4-skillingbrev är. Brevet kommer att platsa bra i detta utställningsexponat och vi kommer säkert att få se brevet på Nordia-utställningen i Upplands Väsby i slutet av oktober.

En snygg stämplad 4-skilling i den mycket ovanliga k³-nyansen (från turkosgruppen) förblev osåld med ett utrop på 2 500 euro. Lite konstigt kanske för stämpeln, Carlshamn i oktober 1857, var snygg och nästan rättvänd.

Även ett trestrip med 24-skillingar i d-nyansen på brevklipp stämplat i Stockholm 28 augusti 1857 med ett utrop på 7 500 euro blev som förväntat osålt. Priset var för högt helt enkelt. Även det ovanliga trestripet av det svarta lokalmärket hittade ingen ägare för utropet 9 000 euro.

Ett 4-block av liggande lejon 3 öre med 1855 års perforering såldes för 10 000 euro hos Postiljonen. Även om det endast finns några få brev med detta märke i 4-block, så känns nog priset ändå lite högt.

Ett brev från Stockholm i maj 1866 skickat till Uppsala och frankerat med ett 4-block av 3 öre liggande lejon med 1855 års perforering såldes för 10 000 euro. Ett högt pris även om 4-block av detta märke är mycket ovanligt på brev. Att brevet har suttit i Hugo Joseffssons Grand Prix-exponat från Stockholmia 86 gav brevet lite stjärnglans.

4 öre ringtyp tandning 13 i den svåra svarta nyansen ser man inte var dag! Detta snygga exemplar såldes hos Postiljonen för 3 600 euro.

Avslutningsvis skall även nämnas att en 4 öre ringtyp tandning 13 i den mycket ovanliga svarta nyansen såldes för 3 600 euro mot ett utrop på 3 000 euro. Märket var ovanligt snyggt stämplat, för att vara denna svåra nyans, i Uppsala i juni 1880.

Philea

Philea hade en auktion den 7 oktober. Katalogen var tjock, som vanligt, och det fanns mycket att välja på. Dock fanns inga direkt ”tunga” svenska objekt. Detta är helt naturligt eftersom dessa säkert sparas till deras nästa stora höstauktion som sker vid Nordia-utställningen i Upplands Väsby i månadsskiftet oktober/november. Jag förmodar att vi då får se många riktigt bra och intressanta objekt. När detta skrivs har katalogen ännu inte kommit. Resultaten från auktionen den 7 oktober finns på Phileas hemsida och en hel del objekt förblev osålda, så här finns fortfarande en chans att köpa dem på efterförsäljningen.

Malmö Frimärkshandel

Malmö Frimärkshandel har sin auktion den 23 oktober, och när deadline för denna artikel närmar sig är det ytterligare någon vecka kvar till auktionen. Så resultatet får vi återkomma till. Katalogen är dock sig lik. Här finns många objekt att välja mellan och en hel del är intressanta. Jagar man snygga stämplat så är Malmö Frimärkshandel en bra fyndplats. Letar man efter vykort brukar det finnas många hundra att välja mellan, och några riktigt svåra brukar alltid vara med. Även roliga posthistoriska objekt till rimliga priser brukar finnas med. Så även denna gång.

Vad sägs om ett brev från kung Fredrik I skickat med Postverket och inte med kunglig kurir, ett kvitto för ett paket som medföljt Diligenstrafiken mellan Göteborg och Stockholm 1845, Carlskronas

stympade fyrkanstämpel på ett inlämningskvitto för ett rekbrev 1868, ringtypbrev från Stockholm till Montreal 1874 med den svåra ”Via D&T”-stämpeln. Sedan har det kommit in många ringtypsbrev. Så ni som samlar ringtyp, hoppas att ni inte missade denna auktion. Här fanns många trevliga och förhållandevis ovanliga brev i bra kvalitet.

För att nämna några av ringtypsbreven fanns det till exempel en helsak som har rekommenderats till USA 1877 och kompletterats med en 20 öre och en 6 öre ringtyp. Utropet var 3 000 kronor. Brev från Borås 1881 till Sydafrika med 56-öres frankering. Utrop 15 000 kronor. Rekbrev i åttonde viktclassen till Tyskland från Stockholm 1878. Frankeringen består av tre stycken 50-öringar. Utrop 7 500 kronor. Ett snyggt ass-brev med uppräknings från Jemshög 1876 med en bra frankering. Utrop 1 500 kronor.

Det påstås att många av dessa ringtypsbrev och mycket annat först hade inlämnats till Postiljonen, men de tog bara emot några objekt. Resten ville de inte ha. Detta var ju en klar miss.

Samlar man liggande lejon 3 öre så borde man nog ta en titt på ett brev till England med sju stycken sådana märken och även två 12 öre vapenmärken. En trevlig och ovanlig portokombination till London 1869 från Helsingborg. Brevet hadet ett utrop på 7 500 kronor.

Ett av de många trevliga och roliga ringtypsbrev som finns hos Malmö Frimärkshandel. Detta brev är skickat till Sydafrika. Utropet var 15 000 kronor. Slutpriset finns på auktionistens hemsida.

Frimärksauktioner i Åhus

Åhus hade sin auktion den 11 oktober. Som vanligt innehöll katalogen mest lösa märken, antingen i ostämplat skick eller med väldigt snygga stämplat. Så ni som samlar ostämplat eller vackra stämplat måste se till att skaffa deras auktionskatalog. De har auktion två gånger per år. Här finns mycket att välja på. Ni som vill närvara på auktionen får åka till det vackra Åhus (bara det är värt en mässä), ni andra kan se katalogen och resultatet på deras hemsida.

Corinphila

Den schweiziska auktionsfirman Corinphila brukar inte ha alltför mycket svenskt material. Men vid deras senaste auktion hade de till och med en egen katalog över skandinaviska objekt och där fanns en hel del bra svenska objekt. Nu har Corinphila auktion igen, den 18 november, och även denna gång finns en specialkatalog med skandinaviskt material.

De själva är så nöjda att det till och med skriver följande om materialet i sin reklam: "the material from Scandinavian countries is outstanding." Nu kanske det är att ta i lite, men det finns en hel del riktigt bra objekt. Danmark och Finland samt Norge finns det mycket bra objekt av från den klassiska delen. När det gäller Sverige så var det återigen en del objekt från Jan Åkessons stora utställningssamling, som för övrigt Corinphila sålde 1996.

Ett av de första svenska objekten är Stockholms stora bandeautämplad, som användes i början av 1700-talet. Denna stämpel är mycket svår att få i ett vackert och tydligt avtryck. Just detta exemplar är ovanligt snyggt och bra. Utropet är 500 euro.

En av de riktigt svåra nyanserna på 4-skillingen är k¹, de som kallas turkosa. Upplagan av denna nyans var bara 10 000 exemplar. Ett av dessa märken på brev finns nu till salu. Brevet är stämplat vid ankomsten i Haparanda oktober 1857. Förmodligen har brevet gått med båt, gissningsvis från Stockholm (det står inget i katalogen om var brevet är skrivet) upp till Haparanda och där har brevet stämplats. Ett mycket vackert brev med denna svåra nyans. Utropet är 1 000 Schweizerfranc (CHF), ett väldigt lågt utrop!

Om man redan har k¹-nyansen på brev finns det också möjlighet att köpa k³-nyansen på brev. Denna är också en mycket svår nyans, dock inte riktigt lika svår som k¹-nyansen, men näst intill. Just detta brev är väldigt snyggt stämplat i Bollnäs i januari 1858. Utropet är satt till bara 500 CHF, ett mycket lågt utrop. Men det ser ut som om minst en hörntand är lite dålig. Trots detta borde nog utropet vara betydligt högre.

Letar någon efter en 8-skilling på ett bra inhemskt brev i andra viktclassen har Corinphila två att välja på. Utropet är satta till 200 CHF styck. Brev med det bruna lokalmärket som är stämplat med Stockholms lokalpost stjärnstämpel är inte helt lätta att hitta. En sådan finns nu möjlighet att ropa in. Utropet startar vid 150 CHF.

Ett sällsynt ringtypsbrev tandning 13 finns med på auktionen. Det är en helsak som är tilläggsfrankerad med sex stycken ringtypsmärken. Det är skickat från Malmö i september 1888 till Brasilien, som är ett ovanligt adressland. Utropet är satt till 500 CHF. Även ett trevligt klipp med ringtypsmärket 20/30 finns med på Corinphilas auktion. Klippet är stämplat i Jönköping i maj 1880. Utropet är satt till 2 500 CHF.

Argyll Etkin

Avslutningvis på denna artikel skall vi nämna lite kort om den engelska auktionisten Argyll Etkin som hade auktion den 9 oktober. Förutom en utställningsmeriterad samling av luftpost från Irak (troligen världen bästa), så fanns det även luftpost från övriga världen. Och här fanns en med svensk anknytning. I oktober 1907 startade en luftballongflygning från London och målet var att slå långdistansrekord. Nu misslyckades detta genom att ballongen landade i Tösse, i Sverige. Med på flygningen fanns många specialkort, som säljs någon gång per år på engelska auktioner. Det finns dock några varianter av dessa kort som är mycket sällsynta. Av reklamkorten som fanns med på flygningen är cirka en handfull kända och ett sådant såldes nu för 500 pund. Vid ballongstarten och under färden kastades ett litet åttasidigt häfte ut. Häftet är inte större än cirka 5x4 cm. Av dessa känner vi till ungefär tre fyra stycken, och en sådan såldes nu för 400 pund. Två köp som köparen måste vara mycket nöjda med.

Ett litet åttasidigt häfte (cirka 5x4 cm) kastades ut under ballongfärden från London till Tösse, i oktober 1907. Endast några få exemplar är bevarade och detta såldes hos Argyll Etkins auktion för endast 400 pund.

swestamp

Offentlig stämpelauktion i december.

Med en omfattande avdelning stämplrar på f 9.
Innehållsrika avd. OII, band, järnväg m.m.

Skaånör
båg

Kisa

Avesta

Alanäset

Eskilstuna
typ 1

Grenna

Falun
arabesk

Melen

Stensele

Stora Tuna

Wiken

Åminne

Swestamp AB

Ejdervägen 50, SE-12349 FARSTA

swestamp@hembygdsfilateli.se

www.swestamp.se, www.hembygdsfilateli.se

Tel: 070-4960212

Hur länge var F277 i bruk?

I Håkan Bergstrands artiklar om ortstämplor på F277 GV profil höger orange har en öppen fråga funnits om hur länge detta märke var i bruk. Lars Wester, som tillhör hembygdssamlarna, men också är intresserad av frimärksutgivning i relation till portosatserna, har tittat närmare på den frågan och har tillsammans med Håkan Bergstrand bidragit till följande tillägg (som också har bäring på flera märken i utgåvan).

Den 1948-03-31 ändrades färgen på 25-öresvalören i den aktuella utgåvan från orange till violett och färgen på 5-öringen från grön till orange. Dessa ändringar berodde på internationella postbestämmelser som anvisade bestämda färger på vissa valörer. De gällde, eller i varje fall tillämpades av, svenska posten till i början av 1950-talet.

En av reglerna var att valörer som gällde för trycksaksporto till utlandet skulle ha grön färg. Vid sådant färgbyte gällde normalt att äldre utgåvor som berördes omedelbart skulle dras in. Tidpunkten i det här fallet var 1948-04-01.

I Postens allmänna cirkulär intogs alltid portoändringar och frimärksutgåvor som information till postkontoren och Lars W har nu läst dessa och sett cirkulärens lydelse i original. Upprinnelsen till färgändringarna 1948-04-01 var höjning av utlandsportot för trycksaker från 5 till 10 öre. Flera inrikestaxor höjdes enligt uppgjord plan, bland annat för trycksaker, den 1948-04-01 men höjningen av trycksaksportot till utlandet blev framflyttad till 1948-07-01.

Själva höjningen föranledde att grön färg skulle användas på 10-öresvalören istället för på 5-öresvalören. Färgändringarna som krävdes var alltså ändring av 10 öre från violett till grön samt ändring av 5 öre från grön till annan färg. Posten valde orange, vilket fick bäring på 25 öre som ju hade den färgen, och därför skiftades den till violett. Eftersom de nya frimärkena var på gång genomfördes alla färgändringar redan 1948-04-01 trots att de egentligen borde ha väntat tills 1948-07-01.

Nu gjordes ett avsteg från tidigare ordning så att de äldre frimärkena fick användas parallellt med de nya under «en övergångstid», det vill säga från 1948-04-01 fanns olika valörer i samma färg i bruk samtidigt. Det gällde alltså 5 och 10 öre grön, 10 och 25 öre violett samt 5 och 25 öre orange. Posten manade till extra uppmärksamhet vid frankering.

Den här situationen var nog tänkt att bestå i bara tre månader, men Lars W kan inte hitta något i 1948 års cirkulär som manar postkontoren att skicka tillbaka restexemplaren av de äldre utgåvorna.

Slutsatsen blir därför att 25 öre orange kan ha använts korrekt även efter 1948-04-01, i första hand fram till halvårsskiftet men troligen även senare. Däremot verkar det nästan säkert att nyöppnade postanstalter efter 1948-04-01 inte fick några leveranser från frimärksförrådet av 25 öre orange. Cirkulären är inte helt tydliga, för det nämns att leveranser av 10 öre violett från förrådet skulle fortsätta efter 1948-03-31 (hur länge anges inte) men inget motsvarande sägs om 5 öre grön eller 25 öre orange.

Ovanstående skulle för F277-samlingens del innebära att åtminstone de 32 postanstalter som räknas upp under Öppnade under kurseringsperiodens allra sista del (del 1 av artikeln), samt några till, helt enkelt inte är aktuella vilket reducerar antalet möjliga postanstalter till högst 4 572 stycken.

I det material som Håkan B samlat ihop återfinns inte mindre än 463 märken avstämplade efter 1948-07-01. Det kan tyda på att postanstalterna, eller i varje fall många av dem, gjorde slut på sitt innehav av 25 öre orange innan violett rekvirerades. Det är ju också möjligt att filatelister som haft tillgång till 25 öre orange använt dessa för uppstämpling när nya postanstalter öppnats, så kanske går det trots allt att hitta någon enstaka stämpel även från de 32 postanstalter som nämns ovan.

I artikeln konstaterades också att bara ett fåtal stämplor i materialet fanns från första månaden efter utgivningen av 25 öre orange. Här kan man nog också hitta en förklaring i Postens cirkulär i samband med utgivningen. I cirkulär den 19 juni 1940 anges bland annat följande: "...komma inom de närmaste dagarna ett mindre antal frimärken av 25- och 45-öresvalörerna med Konungens bild att utan rekvisition utsändas till postkontoren. Dessa frimärken få icke försäljas eller användas före den 26 juni. Rekvisition av ytterligare märken av dessa valörer bör ske först sedan äldre typer av samma valörer förbrukats."

Syftet med det mindre antalet bör ha varit att kunna tillhandahålla nya frimärken till filatelister i samband med utgivningen, men det egentliga önskemålet var att postkontoren först skulle förbruka sitt liggande lager av den äldre utgåvan.

Svenska bandfrimärken 1920–1936

Del 35: Postsparebankens jubileum 1933

I den här artikeln beskrivs frimärket Postsparebankens 50-årsjubileum.

Frimärket gavs ut till minne av postsparebankens 50-åriga verksamhet. Einar Forseth gjorde teckningen till märket och det är signerat Fo i skålen. Hans signatur syns mellan händerna i skålens nedre del (ref 1). Originalgravvren utfördes av Sven Ewert. Det första plåtparet var färdigpräglat den 13 november 1933.

Efter ett första tryck av 520 000 märken visade sig gravvren vara för djup vid användning av pottaske-metoden (ref 2), varför originalgravvren avslipades och två nya plåtpar präglades. Då ett fel i gravvren uppkommit genom avslipningen, eftergraverades märke för märke på själva tryckplåtarna.

Gravyrskillnader på typ I respektive typ II

De viktigaste gravyrskillnaderna är (ref. 1):

1. 4:ans vänstra spets i 1934 går in i 3:an på typ I men inte in i 3:an på typ II.
2. Vänstra långfingrets och nagelns konturer är ojämna på typ I men jämna på typ II.

Typ I

Typ II

238C

239C

238C 5 öre Postsparebankens 50-årsjubileum typ I, grön 4-sid. perf. 9 ¾

Frimärket trycktes på A1-papper med så kallat rent tryck. Nyansen på 238Ca är mattgrön (ref. 3).

239 5 öre Postsparebankens 50-årsjubileum typ II, grön 2- och 4-sid. perf. 9 ¾ och 2-sid. perf. 13

Frimärket trycktes på A2- och A1-papper med rent tryck. 239A och 239C har perforering 9 ¾ medan 239E har perforering 13.

5 öre Postsparebankens 50-årsjubileum gavs ut i fyra varianter (färgnyanser enligt ref. 3), se tabell nedan.

Klassificering

Klassificeringen är trivial. Dessa märken är tryckta på A1 rent tryck och A2 rent tryck och är "säkra papper" med rent tryck. A1 rent tryck består av A1-papper där framsidan har rent vita marginaler, men baksidan är tonad. A2 rent tryck består av A2-papper där framsidan har rent vita marginaler, men baksidan är tonad.

Bo Dahlner

Referenser

1. Sveriges frankotecken, Handbok del I 1961, Sveriges Filatelist-Förbund, 1962
2. Sveriges frankotecken 1855–1936, Sveriges Filatelist-Förbund, 1936
3. Sverigekatalogen 1988–89, Sveriges Filatelist-Förbund, 1988

Nr	Nyans	Antal	Papper	Utgavs som (ref. 1)
238Ca	mattgrön	520 000	A1 rent tryck	Frimärken i häften om 20 och ark om 100
239Aa	gulakt mattgrön	41 358 700	A2 rent tryck	Frimärken i rullar om 100 och 500
239Ca	gulakt mattgrön	7 654 000	A1 rent tryck	Frimärken i häften om 20 och ark om 100
239Ea	gulakt mattgrön	1 549 000	A2 rent tryck	Frimärken i rullar om 1 000

Strejkpost

För många år sedan hade jag en intensiv brev-växling med en ung fransyska. Plötsligt upphörde breven och jag frågade mig naturligtvis vad som hade hänt. Då kom ett telefonsamtal från stadens telegrafkontor. Jag hade fått ett telegram och med tanke på det extremt korta meddelandet erbjöd sig damen i luren att läsa upp det. Texten var "Greve postale" (uttalat på svenska) och avsändarens förnamn.

Det var naturligtvis min franska väninna som ville förklara varför det inte kom några brev från henne. "Grève postale" betyder nämligen poststrejk på svenska. På den tiden skapade poststrejker ofta enorma problem för tredje man. Idag har telefon och epost i stor utsträckning ersatt brevmeddelanden varför eventuella poststrejker inte får lika dramatiska konsekvenser som för 50 år sedan.

I de flesta länder har statliga företag monopol på befordran av briefsändelser. När brevbarare och annan personal går ut i strejk av olika orsaker upphör i princip posthanteringen vilket främst skapar problem för företaget men även för enskilda personer.

I några länder har myndigheterna försökt komma förbi problemet genom att temporärt upphäva postmonopolet och tillåta privata aktörer att tillfälligt erbjuda posttjänster.

Ofta har då entreprenörer snabbt beslutat sig för att göra något åt situationen. De har skapat lokala postföretag som samlat in och sedan distribuerat post mot betalning. Många företag har samarbetat för att sändelser skulle kunna skickas till andra orter. Andra har samlat in post till adressater i utlandet och sedan sänt breven med en kurir till ett annat land för vidare transport.

Men vi har också en annan typ av entreprenörer och då inte sällan frimärkshandlare. De har genast sett ett utmärkt tillfälle att trycka och sälja frimärken för mer eller mindre väl fungerande lokala eller internationella posttjänster. Här har den filatelistiska aspekten varit helt dominerande.

När tillståndet för postverksamhet erhållits gällde det att mycket snabbt trycka upp frimärken, ordna med stämplat och liknande. Denna brådska förklarar varför många av de frimärken som getts ut under poststrejker är tämligen primitiva även om det finns många undantag.

Den 20 januari 1971 gick brevbararna i England ut i strejk. Den brittiska regeringen upphävde postmonopolet så länge strejken varade. De företag som önskade organisera en lokal posttjänst behövde ett tillstånd som antingen kunde vara muntligt eller skriftligt. Betydligt fler än 200 lokala postföretag startades och många gav ut frimärken. Allt upphörde i början av mars då strejken tog slut och myndigheterna återinförde postmonopolet.

I Storbritannien samlas dessa strejkposter med stort intresse och än idag görs nya upptäckter av postföretag som man tidigare inte känt till. Dessa brukar redovisas i *The Cinderella Philatelist*, den tidskrift som ges ut av Cinderella Stamp Club i Storbritannien. Det finns omfattande katalogiseringar av dessa brittiska poststrejkfrimärken.

Frankrike tycks dock ha varit först ut med ett speciellt strejkpostfrimärke. Från den 13 till den 19 maj 1909 gick franska postanställda ut i strejk och i staden Amiens organiserade den lokala handelskammaren en lokal posttjänst. Ett frimärke med valören 10 centimes var klart redan den 13 maj lagom till första strejkdagen. Brev som transporterades av handelskammaren måste vara försedda med ett franskt frimärke samt ett strejkmärke.

Intressant nog trycktes strejkfrimärket av Yvert & Tellier, det franska katalogförlaget i just Amiens. Man såg till att det förekom tête-bêchepar i arket och diverse andra varianter. Detta strejkfrimärke har alltid varit katalogiserat trots sin något tveksamma bakgrund.

Även senare har handelskammare runt om i Frankrike organiserat lokal postbefordran för att underlätta för näringslivet under poststrejker. Ett exempel är det här illustrerade frimärket från Saint-Dizier (Haute Marne). Det har valören 10 centimes och gavs ut år 1968. Med tanke på att brevpottot då var 30 centimes kan detta tyckas ha varit en alldeles för låg valör. Frimärken från andra handelskammare under samma strejk har valören 1 franc.

Mycket tyder på att handelskammaren i Saint-Dizier även distribuerade post som inte var försedd med det speciella strejkpostfrimärket. Man kan inte heller

utesluta ett starkt filatelistiskt engagemang i utgåvan. Den katalogiseras i en del franska kataloger och värderingarna är tämligen höga.

Canada har haft mer eller mindre omfattande poststrejker under perioden 1965 till 2011. Det är i allmänhet Canadian Union of Postal Workers (CUPW) som strejkat för högre löner eller större anställningstrygghet.

Flera olika företag har i samband med dessa poststrejker organiserat privata posttjänster som med hjälp av kurirer transporterat post till närmaste postkontor i USA. Här visas ett frimärke som gavs ut år 1981 i samband med det årets poststrejk. Man tror att märket gavs ut av företaget B. Schultze Stamps Ltd i Victoria, British Columbia. Samma företag hade också en boxadress i Port Angeles, Washington, USA. Försändelserna transporterades från Victoria till Port Angeles där de överlämnades till USAs postverk för vidare transport. Samma strejkpost återuppstod år 1987 med anledning av det årets konflikt mellan CUPW och Canada Post. Man kan fråga sig hur seriös denna verksamhet var.

Det har förekommit liknande strejkposter även i andra länder. Det är ett spännande område som nog skulle kunna bli en intressant specialsamling.

Christer Brunström

Var i hela världen..

Ibland räcker det med goda kunskaper i geografi för att identifiera ett visst frimärkes ursprung. Det här visade märket har texten "Pro Tacna y Arica". Tacna och Arica ligger i södra Peru och området var omstritt i början av förra århundradet. Det organiserades en folkomröstning om städernas framtid och Peru gav under perioden 1925–1928 ut flera frimärken som var obligatoriska på inlandsposten under perioden. De hade ingen postal giltighet; behållningen gick helt till att finansiera folkomröstningen. Om man studerar motivet noggrant finner man ett tåg som puffar in från höger – alltså är det frimärken som passar i en samling Järnväg på Frimärken.

Christer Brunström

VYKORTSGALLERIET Nr: 34

Av John Fritz

I tidigare vykortsgalleri har jag berört sjöfarten såväl civil som flottan, men förutsättningen för att det finns båtar och fartyg är att någon bygger dem. Så detta nummer kommer att handla om varvsindustrin illustrerat med vykort.

Fartyg har funnits i tusentals år. Redan för cirka 2 000 år sedan byggde fenicierna fartyg som var stora nog att ta dem till stora delar av Medelhavet och även ner mot Afrikas västkust och ända upp till Frankrike och södra Storbritannien. Också de gamla egyptierna och grekerna byggde tidigt sjövärdiga fartyg, även om de egyptiska mest färdades på Nilen.

I Asien var det kineserna som tidigt byggde fartyg, och man tror att de redan för 2 000 år sedan kunde segla till Afrika. Det äldsta bevarade fartyget är farao Cheops båt byggd av cederträ 2 650 år f.Kr. och över 40 meter lång. De äldsta avbildningarna av segelfartyg har man funnit i Egypten och de är cirka 3 200 år gamla.

I Nordeuropa finns belägg för att de tidigaste segelfartygen byggdes på 600-talet e.Kr. För vår egen del så vet man att de första båtarna var de så kallade ekstockarna från stenåldern, men de första riktiga båtarna byggdes under de första århundradena av vår tidräkning och utvecklades sedan av vikingarna.

Under vikingatiden fanns naturligtvis inga varv enligt vår mening, men båtbyggarkonsten var ändå mycket avancerad. Båtarna byggdes av skickliga hantverkare från gårdar som var havsnära eller låg vid stora vattendrag och som hade specialiserat sig på skeppsbyggnad, och här kan vi nog säga att vår

egen varvsindustri började. Den svenska flottan, säger man, startade 1522 då man inköpte tio skepp av typen koggar som byggdes av Hansan, och i och med detta började man efterhand att bygga egna örlogsfartyg.

Under 1700- och 1800-talet fanns flera hundra större och mindre varv i Sverige, många små samhällen främst i Sydsverige hade egna små varv där träskutor och mindre segelfartyg byggdes. Efterhand som fartygen blev större och större blev också varven större, och i början av 1900-talet hade vi ett antal stora varv i Sverige såsom Kockums, Götaverken, Eriksberg, Öresundsvarvet, Oskarshamnsvarvet, Uddevallavarvet (1946) med flera.

I början av 1970-talet kom den stora varvskrisen och vår svenska varvsindustri brakade ihop, trots att staten gick in med stora garantier så var detta början till slutet för vår stolta skeppsbyggnadshistoria. I dag finns inte mycket kvar av varvsindustrin, endast Karlskronavarvet, en del av Kockums samt ett 20-tal mindre varv som under organisationen Sveriges Varv mest sköter reparationer, underhåll och ombyggnation av fartyg.

Utöver denna typ av varv har vi haft och har fortfarande ett antal mindre varv som bygger fritidsbåtar, allt från mindre motorbåtar till större yachter och segelbåtar. Tyvärr kan jag inte visa några vykort från vikingatiden utan vi får nöja oss med kort från förra århundradet, men jag hoppas att de ska falla läsarna i smaken, så håll till godo med detta nummers pärlor.

Gruss Aus John

e-mail: grafzeppelin17@hotmail.com

Jag inleder med vykort från de svenska skeppsvarvens stad nummer ett nämligen Göteborg. Detta tidiga kort visar Gamla Varfvet vars historia sträckte sig mellan åren 1660 och 1907.

Ett fantastiskt fotografiskt vykort som visar Stenpiren i Göteborg med bilar i förgrunden framför alla skärgårdsbåtar och det anrika varvet Götaverken i bakgrunden.

Ännu ett kort från Göta-
verken, ett dussintals fartyg
ligger förtöjda och i dockor.
Utöver nyproduktion utförde
varvet mycket underhålls-
och reparationsarbete. I
bakgrunden ett ganska öde
Hisingen.

Detta underbara kolore-
rade kort visar Lindholmens
mek. verkstad/varv. Varvet
sjösatte sitt första fartyg
1848 och man byggde fartyg
ända fram till 1974. 1971
såldes varvet till Eriksberg.

Detta 60-talskort visar en
sjösättning på Lindholmens
varv av ett tankfartyg. Från
starten år 1848 till 1974 då
det sista fartyget byggdes
hann man leverera cirka
1 100 fartyg.

Öresundsvarvet i Landskrona och ett äldre tankfartyg i torrdockan sent 1920-tal. Varvet startade 1915, och övertogs av den statliga varvskoncernen Svenska Varv 1977. 1982 levererades det sista fartyget, nr: 282.

Från Lödöse varv i Lilla Edets kommun kommer detta motiv från cirka 1915. Belägg finns för att man byggde skepp redan år 1560 i Lödöse. Varvet grundades 1899 och lades ner 1985. Det sista och även största fartyget (13 000 ton) levererades 1979.

En av Sveriges förnämsta och största mekaniska verkstäder genom tiderna var Motala Verkstad, som tillverkade allt från diskbänkar, till 1 300 ånglok, 800 broar och 400 fartyg. Den grundades 1822 av Baltzar von Platen för att tillverka utrustning såsom broar och slussar till Göta Kanalbygget. Detta kort från cirka 1905 visar två torrdockor och en mängd fartyg i kanalen.

Nästa vykort visar tre av de fem torrdockorna i Karlskrona. Varvet är från 1679 i samband med att Karlskrona örlogsbas grundades. På detta 50-talskort syns två fartyg i dockorna varav en äldre jagare. Varvet har överlevt varvskrisen och verkar ännu i dag, tack vare en helt ny byggt teknik.

Vi förflyttar oss norrut efter västkusten till Uddevalla och dess varv. 1946 grundades varvet och specialiserades efter hand på supertankers. 1978 levererades TT/ Nanny på hela 499 000 dödviktston (dwt), det största fartyg som byggts i Sverige. Sista fartyget lämnade varvet 1986.

Också Kockums varv i Malmö byggde jättelika supertankers. Detta 60-talskort visar en 355 000 tons oljetanker. Den stora kranen (bockkran) som fanns på varvet var den största i världen, och såldes 2002 till Sydkorea. Den kunde lyfta hela 1 500 ton, var 140 meter hög, 174 meter bred och vägde 7 200 ton.

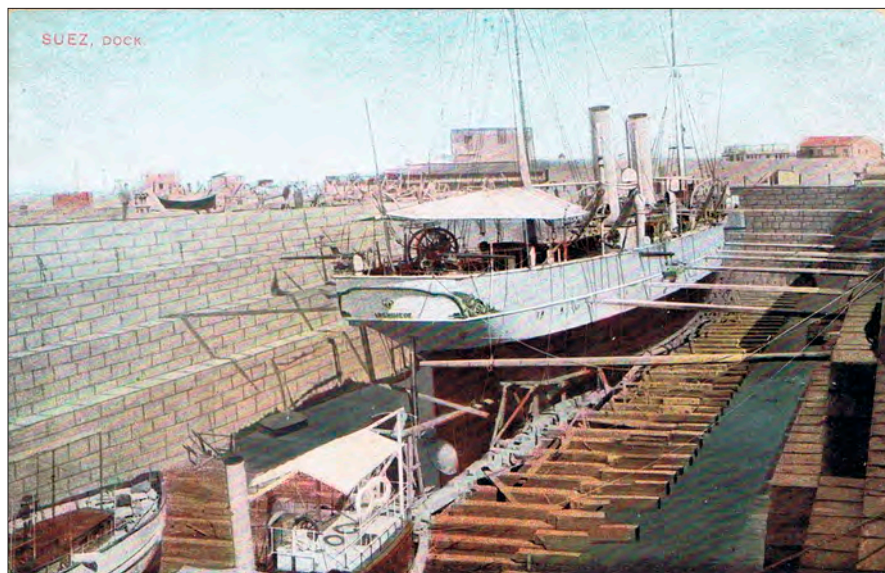
Ytterligare ett 60-talskort, detta från Oskarshamn och hamnen med varvet. Det första kända skeppsbygget i Oskarshamn var redan 1695. Oskarshamns varv grundades 1863 och har producerat över 500 handelsfartyg, varav det största var M/T SELMA på 39 000 ton och 205 meter lång. Varvet finns ännu idag och är ett reparations- och underhållsvarv.

Min vana trogen tar jag också denna gång med några utländska vykort. Detta USA-kort från cirka 1910 visar en sjösättning av ett bulkfartyg i Superior Wisconsin. Dessa speciella bulkfartyg gick på De Stora Sjöarna främst med stenkol men även med spannmål.

På detta underbara kort från Suez i Egypten ser man hur ett vackert fartyg ligger på badden i en torrdocka tillsammans med ett par mindre fartyg. Här byggde man inga nya fartyg utan varvet tillhandahöll enbart underhåll och reparationer för de fartyg som passerade genom Suezkanalen.

Det stora passagerarfartyget R.M.S Oceanic från Liverpool ligger på detta kort från 1904 i torrdocka i just Liverpool. Här syns storleken på propellrarna, men jämför gärna med storleken på propeller och roder på kortet från Kockumsvarvets tankfartyg.

Avslutar med ett svenskt vykort från 1916. Det är S/S GELLIVARE från Stockholm som ligger i en flytdocka för reparation. Hon byggdes 1905 i England och kom till Rederi Trafik AB Grängesberg-Oxelösund 1916. Fartyget var på 3 112 dödviktston.

SKALL DU SÄLJA?

Dra nytta av vårt stora kundregister. Cirka 3000 budgivare deltar på våra auktioner!

Här är några exempel på uppnådda priser på Huvudauktionen i oktober:

64 YAa. 3 fr. med vm. 1Ya, tagget 11 3/4. Attest Gustav Gordon 1956 (6000).
Utrop: **kr 5.000,-**
Tilslag: **kr 15.000,- inkl. prov.**

57. Prakt velsentret merke. Attest Aune. (SK 17800).
Utrop: **kr 10.000,-**
Tilslag: **kr 22.800,- inkl. prov.**

1 Fuang not issued, rounded corner and toned gum.
Utrop: **kr 1.500,-**
Tilslag: **kr 5.040,- inkl. prov.**

12h. Våben 50 øre rosa. sent. opp. Attestkopi Wilen.
Utrop: **kr 1.600,-**
Tilslag: **kr 5.040,- inkl. prov.**

5 kr 1896 C 9436601 sign. Sundland, kv. 1- med to små rifter. SSS-seddel.
Utrop: **kr 10.000,-**
Tilslag: **kr 45.600,- inkl. prov.**

1 Spd 1635 kv. 1+, ex. Th. Frogn, ex. Per Hansen.
Utrop: **kr 25.000,-**
Tilslag: **kr 49.200,- inkl. prov.**

POSTFLAGG. Gammelt postflagg med splitter fra før 1905. Ca. 160 x 80 cm.
Utrop: **kr 1.000,-**
Tilslag: **kr 9.840,- inkl. prov.**

527Y. 1R surcharge 1935, on paper with sideways wm. Hinged, nice cond.
Utrop: **kr 800,-**
Tilslag: **kr 3.600,- inkl. prov.**

1. 3 sk. på brevomslag til Finland. Attester fra Strandell, Sjöman og HOW.
Utrop: **1.500,-**
Tilslag: **kr 10.320,- inkl. prov.**

Inlämningar till nästa Storauktion och dagliga online-auktioner mottages fortlöpande.

Vilundavägen 30, 194 34 Upplands Väsby
Tlf. 08-26 27 33. Mail: sverige@skanfil.no

www.skanfil.se

Lokalposter berättar om Kalmar

Kalmar är inte bara etta på listan över Sveriges mest populära sommarstäder utan också en plats av stor historisk betydelse. Det var här som Kalmarunionen undertecknades år 1397 och staden har dessutom den tveksamma äran att ha lånat sitt namn till ett krig – Kalmarkriget 1611–1613.

Kalmar har haft kortlivade lokalposter år 1945 och 1998–1999. Tillsammans gav de ut sex olika frimärken med motiv från staden. För att närmare bekanta mig med de olika motiven inleddes sommarens resande med ett besök i Kalmar.

Här ska genast konstateras att Kalmar väl förtjänar epitetet Årets sommarstad. Här finns väldigt mycket att se och uppleva och allt finns inom bekvämt promenadavstånd. Detta hänger säkert samman med att det nya Kalmar byggdes på ön Kvarnholmen efter en förödande stadsbrand år 1647. En stor del av byggnaderna är från 1600-talet och många är byggnadsminnesmärken.

Länsmuseet är definitivt värt ett besök. En omfattande utställning berättar om regalskeppet Kronan som sjönk år 1676 under ett sjöslag utanför Öland.

Jenny Nyström (1854–1946) föddes i Kalmar och hon uppmärksammas med en mycket intressant utställning som ger en omfattande bild av hennes konstnärliga verk.

Den första lokalposten i Kalmar startades år 1945. Det var i princip en underavdelning till lokalposten i Jönköping. För den här artikeln är endast den första utgåvan av intresse. Den bestod av två frimärken (4 och 8 öre) som båda avbildar Calmare

Konstverk som uppmärksammar utvandringen. Bilder: Gunilla Rudin

Nyckel, ett av de fartyg som 1638 förde de första utvandrarerna till Nya Sverige i Nordamerika. De två frimärkena gavs ut tandade men förekommer även otandade, se bild bredvid.

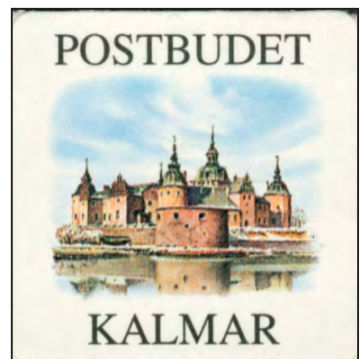
Som bekant blev den svenska kolonin i dagens Delaware kortlivad men än idag finns många svenskminnen i den amerikanska delstaten. Till dessa hör bland annat den kyrka som byggdes och som är i bruk än idag.

I parken mitt emot Kalmar Slott finns ett konstverk som uppmärksammar utvandringen och Calmare Nyckel. I övrigt kunde jag inte hitta speciellt mycket som informerade om denna episod i vår svenskamerikanska historia. Kanske hänger detta samman med att Calmare Nyckel seglade från Göteborg på alla sina fyra resor till Nya Sverige. Enda anknytningen till Kalmar tycks vara fartygets namn.

Calmare Nyckel hade en mycket blandad historia med många olika ägare. Fartyget förolyckades antingen i Nordsjön eller Östersjön. År 1997 blev bygget av en modern replik av Calmare Nyckel klart i Wilmington, Delaware.

Postbudet i Kalmar startade 1998 och man inledde med att ge ut ett självhäftande frimärke som avbildar Kalmar Slott. Det valörlösa frimärket såldes för 3 kronor och det gavs ut den 31 mars 1998.

som man hittar på Lilla Torget bredvid domprostgården. Verket skapades av Arvid Källström (1893–1967) och det väckte en del uppmärksamhet när det invigdes år 1935. Enligt uppgift protesterade en präst häftigt när han fick se sjujungfruns tudelade stjärt vilken han ansåg vara en djävulssymbol. I domprästgården levde dessutom under en period den berömde poeten Erik Johan Stagnelius (1793–1823) vars far var biskop i Kalmar.

Varje gång jag ser dessa lokalpostmärken i mina album kommer jag med glädje att minnas några trevliga dagar i sommarstaden Kalmar.

Det är nu som Jan-Erik Wellerfors kommer med i bilden. Han designade nästa utgåva som kom den 17 oktober 1998 och den visar Slottsbrunnen (3 kronor) och Kalmar Slott (6 kronor). Liksom utgåvan från mars visar även Wellerfors slottet i samma vinkel.

Slottets historia går tillbaka till tidigt 1100-tal. Då var det främst en försvarsanläggning som sedan byggdes ut kraftigt av Vasakungarna.

Efter den svenska stormaktstiden förlorade slottet mycket av sin betydelse. Där tidigare kungar och adel hade bott förvarades spannmål. Störst betydelse har slottet haft som fängelse.

På slottets borggård finns Slottsbrunnen som enligt uppgift aldrig har sinat och som ger vatten av god kvalitet. Längre kom vatten från slottsbrunnen till användning för öltillverkning. Idag är dock slottet anslutet till det kommunala vattenverket.

Wellerfors skapade ytterligare ett frimärke som fick valören 2.50. Det gavs ut den 28 november 1998 och var avsett för julhälsningar. Motivet är här Sjujungfrubrunnen

Christer Brunström

UPPDRAG GRANSKNING

PETER LORENTZON

Dragspel på frimärken

Frimärken med pappersveck, så kallade ”dragspel”, är populära och eftersökta objekt på auktionsmarknaden. De otruckyta vita strimmorna drar ofta åt sig förundrande blickar och är både ett spektakulärt och effektivt inslag i frimärkssamlingen. Vecken förekommer i olika skepnader. Läs vidare om hur och varför de uppstått.

Pappersveck uppstod då frimärkspapperet veckade sig, vilket oftast inträffade i samband med tryckningen. När det sedan slätades ut, vilket ibland kunde ske långt senare, uppenbarade sig en eller flera otruckyta vita strimmor – så kallade ”dragspel”. Samlare med stor erfarenhet av frimärkstvätt/avblötning har kanske någon gång med en blandning av förvåning och förtjusning gjort ett sådant fynd.

Papperet kunde också vecka sig efter tryckningen men innan perforeringen. I dessa fall var den tryckta bilden intakt men märket blev oformligt, oftast med förstörade hörn. Veck kunde även finnas från början på det levererade arket från papperstillverkaren.

Papperets egenskaper och fuktning påverkade risken för veckbildning. I kontraktet som upprättades mellan Generalpoststyrelsen och Bages tryckeri fanns direktiv inskrivna om papperets hantering. Det skulle i regel fuktas innan tryckning för att göra det mjukt och följsamt och därigenom också förbättra dess förmåga att ta åt sig färg. Det fuktiga och ofta sladdriga tillståndet gjorde dock arken svårhanterliga vid inmatning och utläggning, i synnerhet då man tryckte dubbelark (helark) med plats för 200 frimärksbilder.

Papperet till vanliga frimärken fram till 1885 levererades av Tumba pappersbruk. Stora tjänste, lösen och från 1886 även Oscar II boktryck och ringtyp med posthorn, trycktes däremot på ett tyskt papper. Kvaliteten på Tumbapapperet hade historiskt sett varit minst sagt ojämn och efter mycket klagande fick Jacob Bagge tillstånd att själv importera papperet till dessa emissioner.

Från 1891 och Oscar II koppartryck användes i huvudsak maskinframställt papper från Klippans pappersbruk. Erfarenheten säger att dragspel är mer frekventa på de svensktillverkade papperssorterna än på det maskinframställda tyska papperet, som tycks ha klarat fuktning och cylinderns påfrestning bättre.

Dragspel på ringtyp med posthorn är till exempel mindre vanliga än på övriga ringtypsutgåvor. På tjänste- och lösenutgåvorna vågar jag påstå att de är direkt sällsynta.

Från 1891 började djuptryckstekniken att användas. Fuktningen av papperet var nu ännu viktigare för att pappret skulle suga åt sig färg från tryckplåten på ett tillfredställande sätt. Tryckmetoden fordrade

dessutom ett betydligt kraftigare tryck mot plåtarna än tidigare. Faktorer som bidrog till den jämförelsevis stora förekomsten av dragspel på Oscars- och medaljongfrimärkena. En annan orsak var de mycket stora uppslagorna för 5 och 10 öre.

Frimärken med flera veck vittnar om ark som vågat sig under cylinderns rörelse. Vid en snabb kontroll såg de tryckta kartorna helt normala ut vilket förklarar att de var svärupptäckta vid utläggningen. Om man lyst igenom de tryckta arken hade det visat sig att papperet under vissa frimärksbilder var dubbelt. När vecken senare blev utslätade fick man större frimärken. Hela frimärksbilden fanns dock med, men var skiljd i delar av de ottryckta vita strimmorna.

Tjänstefrimärket med det dubbla dragspelet visar också på en annan intressant egenhet. Märkesbilden i frimärket lutar! Förhållandet är egentligen inte så ovanligt på stora tjänstefrimärken där sned arkmatning oftast var bakomliggande orsak. I det här fallet är lutningen så pass påtaglig att tillståndet sannolikt är kopplat till veckbildningen.

F32. Ringtyp med dubbla veck.

Tj18. Dragspel på tjänstefrimärken förekommer ytterst sparsamt.

Stämplade i "dragspelen". Veck som kanske såg dagens ljus först när de fuktades i samband med försändelsernas frankering.

När dessa bildades i början av cylinderns rörelse har hela arket förskjutits och hamnat snett i förhållande till plåten inför tryckögonblicket.

Pappersveck uppstår lättast i cylinderpressar. Papperet uppbärs här av en cylinder som pressas över tryckplåten som ligger på ett vågrätt rörligt fundament. Om pappersarket matades in snett var risken stor att det skulle vecka sig.

Gripare. På cylindern satt en antal ställbara gripare, vars uppgift var att hålla arket på plats under tryckningen. För att fylla sin funktion på ett tillfredställande sätt skulle alla gripare vara lika hårt spända i greppfunktionen. Var en gripare för hårt ställd kunde arket hamna snett under cylinderns rörelse med veck som följd. Tryckaren skulle kontrollera och kalibrera griparna med jämna mellanrum, men långa och arbetsamma tryckomgångar har troligtvis påverkat rutinen tidvis. Ytterligare en felkälla var om arket matades in med en underliggande luftbubbla. Arket sträcktes ut under cylinderrörelsen och borstanordningen (Marinonipressen) vars uppgift var att släta ut arket mot cylindern, pressade istället in bubblan som ett veck.

Veck efter tryckningen men innan perforeringen nämndes inledningsvis. När det färdigtryckta arket hamnade på utläggningsbordet var det fortfarande sladdrigt, dels från den tidigare nämnda fuktningen, men nu dels också av den påtryckta färgen. Framställningen av Oscar II i koppartryck (fram till 1896) utfördes med de mindre Marinonipressarna avsedda för tryckning med

Förstorade hörn är exempel på veck som uppstått efter tryckningen men innan perforeringen.

Dragspel på 4 skill bco. Bild: Philea.

enkelark. Arbetsgången innebar därför att man först tryckte ena ändan av dubbelarken och efter vändning av ett parti sådana, den andra. Hanteringen av de stora fuktiga arken innebar på så sätt ökad risk för veckbildning efter avslutad tryckning.

Dragspel på skilling och vapen. Större dragspel på våra tidigaste frimärken är ovanliga då de är tryckta med handpressar (digelpressar). Enkelt beskrivet så vilade papperet mot en plan skiva som pressades mot tryckformen i ett moment; risken för veckbildning var därmed ganska liten jämförd med i cylinderpessarna.

Arken delades, gummerades och hamnade slutligen i frimärksförrådet, där perforeringen utfördes. När vecket så småningom blev utslätat kunde förbluffande upptäckter göras. Tjänstefrimärket 1 kr i litet format är ett annat exempel på ett veck som bildats efter tryckningen men innan perforeringen. I utslätat tillstånd (vid blå pilen) har det övre märket blivit betydligt högre än det nedre.

Mindre veck kan i vissa fall troligen tillskrivas papperstillverkaren. Arken från Tumbas pappersbruk var handgjorda. Under framställningen då bland annat papperets glättning utfördes, fanns risk att mindre veck uppstod på enstaka ark, som sedan ingick i levereransen till beställaren.

Digelpress från Hopkinson & Cope.

Pappersveck uppstod även på bandmärken. Från 1920 började bandmärken att produceras i postens eget tryckeri. Var papperet ojämnt bildades veck i pappersbanan och dragspelet var ett faktum, i synnerhet under de första åren med Stickneypressen.

I slutet av 1937 ersattes den av Goebel-pressen som hade större kapacitet och en modernare konstruktion. Förekomsten av dragspel blev nu också mindre. Med facit i hand kan vi ändå konstatera att dragspelen levte vidare även i de nya

rotationspressarna. Ett trevligt faktum sett ur frimärkssamlarens perspektiv.

Peter Lorentzon

Källförteckning

Postverkets frimärkstryckeri 50 år
Grafiska yrken, del 1 – Esselte AB, Stockholm 1956
Oscarsperiodens Frimärken 1885–1911
Lite nytt om gammalt koppartryck – Postryttaren 1980
Bild 4-skillning: Phileas auktionskatalog 302
Forskning och bildmaterial – P. Lorentzon

Välkommen med anmälan till Frimärkets Dag 2016

Den 10 november är sista dag för anmälan till Frimärkets Dag 2016.

Inget centralt utskick görs utan intresserade får gå in på www.sff.nu/fd för att hitta information och anmälningsblankett.

Välkomna till en dag i filatelins och vykortens tecken.

SFF och SFU i samverkan med Postnord

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 6 november – 9 december

Sverige 12 november

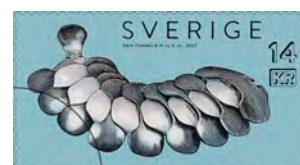
Järn möter silver

Fem märken i valören 14 kronor. Utges i häfte med fem märken. Formgivning: Gustav Mårtensson. Gravör: Lars Sjööblom och Piotr Naszarkowski. Tryck: Ståltryck och offset.

Julgranskulor

Ettärke i valören inrikes brev. Utges i rulle med 100 frimärken. Formgivning: Elin Sandström. Tryck: Offset.

Jul 2015 – Julstjärnor

Fem märken i valören inrikes julpost. Utges i häfte med tio frimärken och fem motiv. Formgivning: Elin Sandström. Tryck: Offset.

Vinterträd

Fem märken i valören inrikes brev. Utges i häfte med tio märken och fem motiv. Formgivning: Lars Sjööblom. Gravör: Lars Sjööblom. Tryck: Ståltryck och offset.

Det kommer inga frimärksnyheter från Danmark, Färöarna Grönland, Island eller Åland under den aktuella perioden.

Finland 6 november

Hantverksfärdigheter

Fem märken i valören 1 klass (1,10 euro). Utges i miniatyrark. Design: Aamu Song och Johan Olin. Tryck: 4/1 weboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 100 000 ark.

Julgatan

Ettärke i valören 1 klass (1,10 euro). Utges i ark. Design: Klaus Welp. Tryck: 6/1 weboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: Fem miljoner märken.

Spegling

Ettärke i valören 0,80 euro. Utges i ark. Design: Klaus Welp. Tryck: 6/1 weboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 35 miljoner märken.

Chili, tomater och örter

Tre märken i valören 1 klass (1,10 euro). Utges i rullar om vardera 100 märken. Design: Ossi Hiekkala. Ombrytning: Heikki Sallinen Tryck: 4/1 weboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 200 000 rullar (20 miljoner märken).

Norge 13 november

Julfrimärken

Två märken i valören A inland. Utges i häften om åtta märken med fyra av varje. Design: Kristin Granli. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 3 121 000 av vardera märket. NK 1923–24.

Posthorn

Ettärke i valören 60 kronor. Utges i ark om 100 märken. Design: Enzo Finger och Sverre Morken. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: Bruksfrimärke. NK 1922.

PostNord presenterar

Årsmapp och Årssats – danska och svenska frimärkena 2015 i smakfull inramning

Julklappstips!

Dansk Årsmapp 2015

Katalognr: 15ÅRS

DKK 499

Årsmapp 2015 köper du i Nätbutiken,
www.postdanmark.dk/netbutik

Svensk Årssats 2015

Art nr: 243078

SEK 575:50

Årssats 2015 köper du i e-butiken på www.postnord.se
Klicka på länken HANDLA ONLINE Eller via vår
kundservice pf-kundservice@posten.se, telefon
020-788 788 (må-fre 9-15)

VI LEVERERAR!

01100568
 Grønlandsk arkitektur II 1/2
 Valør: DKK 10,00
 Udgivelsesdag: 19. oktober 2015
 20 mærker pr. ark
 Ydre mål: 58,00 mm x 33,00 mm

Format: Dobbelt F - stående
 Kunstner: Naja Rosing-Asvid
 Typografi: Lowe-Martin Group
 Trykmetode: Offset
 Papir: TR4

01100569
 Grønlandsk arkitektur II 2/2
 Valør: DKK 26,00

01106568
 Miniark - Grønlandsk arkitektur II
 Valør: DKK 36,00

Grønlandsk arkitektur II

Af Naja Rosing-Asvid, kunster, arkitekt og forfatter

Arkitektur NU

De to frimærker viser to forskellige arkitektoniske udtryk, som i dag kendetegner grønlandsk arkitektur.

FARVERNE

Under koloniseringen blev der opført huse med den nordatlantisk byggetradition, i forskellige farver. Lokale flyttede til de nye kolonier, hvor de bosatte sig permanent i deres tørvehuse. De tog den nye byggestil til sig, og tørvehusene blev tilføjet vinduer og den lange lave indgang blev omdannet til et lille vindfang. De aftagelige tage blev udskiftet med permanente trætage.

Den nye byggestil var ikke tilpasset klimaet, og det resulterede i fugtige og usunde boliger. Tørvehusene blev gradvist udskiftet med træhuse. Efter 2. verdenskrig blev nye typehuse introduceret og opført som selvbyggerhuse i hele Grønland. De farvestrålende boligområder kom til at præge alle de grønlandske byer og bygder.

NATURFORMERNE

I nyere tid ses større offentlige byggerier hvis arkitektur er inspireret af naturen. Nordlyset ses som en bølgende facade, havet fornemmes i et bølgende tag og fjeldene anes i bygningernes silhuetter. Byggerierne afspejler naturen og klimaet og er holdt i naturfarver.

.....
stamps.gl
facebook.com/stamps.gl

POST Greenland Filatelia,
 Postboks 121, 3913 Tasiilaq, Grønland.
 Tlf: +45 70 26 05 50, e-mail: stamps@telepost.gl

All världens frimärksländer

Slovenien

I förra numret berättade jag om frimärkslandet Slovakien. Att denna gång skriva om Slovenien känns nästan som en upprepnin eftersom det finns väldigt många likheter i de två ländernas historiska utveckling. Rent geografiskt är Slovenien insprängt mellan Italien, Österrike, Ungern och Kroatien.

Under seklernas lopp har slovenerna alltid tvingats leva i andra statsbildningar. Längre var det habsburgarna i Wien som styrde över nuvarande Slovenien. Den stora förändringen kom i samband med första världskriget. År 1918 bildades Serbers, kroaters och sloveners kungadöme. Detta aningen klumpiga namn ändrades år 1929 till Jugoslavien.

Under andra världskriget ockuperades området av både italienska och tyska styrkor. Det var under denna tid som Slovenien blev ett eget frimärksland som brukar listas som Laibach i tyskspråkiga frimärkskataloger. Efter kriget blev Jugoslavien en socialistisk stat.

Det fanns dock problem beträffande Triesteområdet som hade delats i två zoner – Trieste A och Trieste B. Frimärken gavs ut av de två zonerna från 1947 till 1954. År 1954 fastställdes gränserna och största delen av zon A med staden Trieste gick till Italien medan zon B införlivades i Jugoslavien. Trieste B gav under tiden som eget frimärksland ut 130 frimärken och tre block. Ofta var det jugoslaviska frimärken som övertrycktes med "STT VUJNA". Det är faktiskt ett mycket trevligt samlingsområde som kan rekommenderas.

I samband med Jugoslaviens sönderfall i början av 1990-talet utropade sig Slovenien som en självständig republik år 1991. Officiellt självständigt blev landet först året efter. Som bekant resulterade Jugoslaviens upplösning i väpnade konflikter men lyckligtvis lyckades Slovenien i stort sett stå utanför dessa.

Slovenien har gått med i både EU och NATO och har numera euron som valuta. På det ekonomiska planet har Slovenien varit framgångsrikt. Man har en välutbildad befolkning och landet har lyckats locka till sig många investeringar. I Slovenien finns många stora företag inom tillverkningsindustrin men tjänstesektorn är också mycket omfattande.

Slovenien är på många sätt ett ungt land och det fanns all anledning att peka på landets nationella särart. Av denna anledning har det moderna Sloveniens frimärksutgivning en aningen nationalistisk prägel. Man har ofta uppmärksammat framstående slovenier och slovenska traditioner.

Sport är ett annat tema som ofta finns med på slovenska frimärken. Slovenien har flera framstående idrottare inom olika vintersporter.

Ett annat återkommande tema i frimärksutgivningen är landets flora och fauna.

Slovenien har en kort kuststräcka vid Adriatiska havet och är ett populärt turistland. Det som lockar är flera historiska städer med huvudstaden Ljubljana i spetsen.

Slovenerna dominerar stort i landet men det finns flera minoriteter. Italienare och ungrare är officiellt erkända minoriteter. Tidigare fanns även en tysktalande befolkningsgrupp i landet men den är numera mycket obetydlig. Katolicismen är den dominerande trosuppfattningen i Slovenien.

Enligt AB Phileas förteckning över världens frimärksländer har Slovenien sedan starten år 1991 gett ut 1 325 frimärken och 18 block vilket måste anses som tämligen rimligt.

Genomgående har frimärksmotiven stark lokal anknytning och speglar Sloveniens mångfacetterade kultur och historia. Det är alltså ett samlarland man verkligen kan rekommendera. Slovenien är dessutom mycket prisbilligt.

Om man jämför mina texter om Slovakien och Slovenien slås man säkert av de stora likheterna mellan dessa två nationer. Dessutom har de namn som inte skiljer sig mycket åt och som ibland leder till förtretliga sammanblandningar.

Christer Brunström

Faktaupplysningar

Statsskick: republik
Befolkning: 2 miljoner
Huvudstad: Ljubljana
Språk: slovenska, ungerska, italienska
Valuta: euro = 100 cent
Filateliservice: Posta Slovenije, d.o.o., Sektor za trzenje, SI-2500 Maribor, Slovenien

Vi kan bli fler medlemmar i SFF

Ny medlem betalar endast **350:-**
för resten av 2015 och hela 2016

OBS! Erbjudandet gäller endast nya medlemmar med adress i Sverige – dvs som inte varit medlemmar under 2014–2015.

Kontakta vårt kansli: kansli@sff.nu. Det går också bra att skriva till SFF, Box 91, 568 22 Skillingaryd eller ringa 0370–70566.

Bland medlemsförmånerna:

Tidningen Filatelisten i brevlådan (kommer varje år med 8 nummer), köpa och sälja på **Samlamera.sff.nu**, rabatt på **litteratur** och mycket mer. Läs gärna mer här: [/www.sff.nu/medlem](http://www.sff.nu/medlem)

FACIT®

Vi har väntat länge men nu är den här

Facit Postal IX

Den ovärderliga katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria.

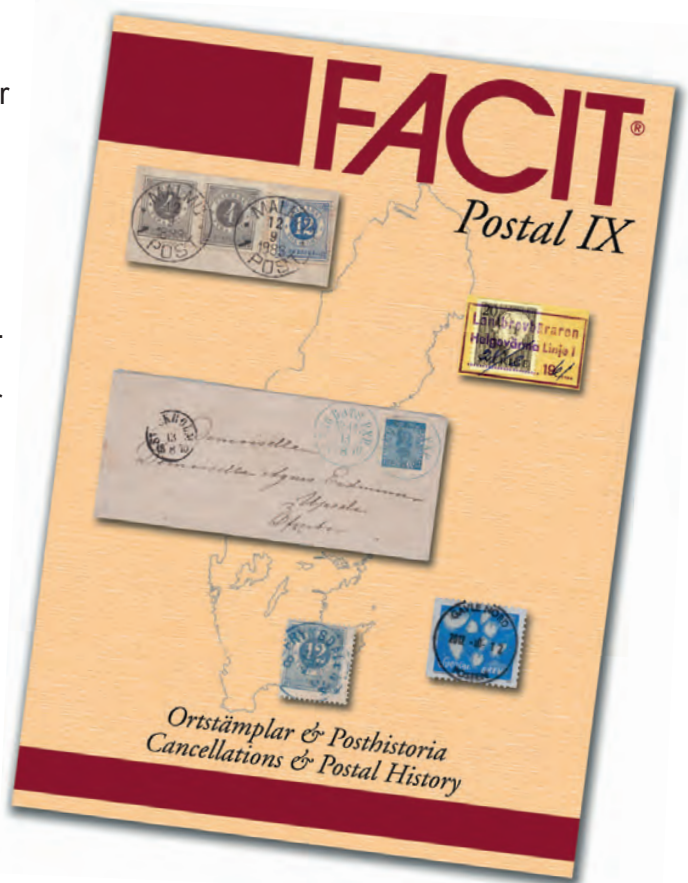
Bland nyheterna finns rektangulära LBB-stämplor, omarbetat avsnitt ångbåtsstämplor, påbörjad katalogisering av båtstämplor. Nyhet är även att den nuvarande ortstämpeltypen är införd i egen kolumn, samt mycket mer.

Fråga Din frimärkshandlare eller i din lokala bokhandel.

Distributörer:

Collectia AB
Box 43
310 20 KNÄRED
0430-50743
info@collectia.se
www.collectia.se

SAFE Album AB
Bruksgatan 30
252 23 HELSINGBORG
042-144982
mail@safealbum.se
www.safealbum.se

FACIT FÖRLAGS AB

Box 537
201 25 Malmö
info@facit.se www.facit.se

Landstormsfrimärkenas tryckta och filatelistiskt intressanta upplagor

Alla som har försökt samla vackra landstormsfrimärken vet att det är väldigt svårt att hitta sådana, speciellt serie II och III. Det finns ett antal olika orsaker till detta.

En grundorsak är naturligtvis att alla 31 märkena trycktes i små serier, men det finns fler som jag vill försöka belysa nedan.

Serie I

Om vi börjar med serie I nytryck och övertryck på ringtyck, så visar Bagges beställningsbok att de, i december 1916, levererade mellan 560 000 och 600 000 märken av de tio valörerna.

Följesedlar för dessa verkar inte finnas bevarade på Postmuseum. En jämförelse vid senare leveranser visar att siffrorna är brutto inklusive makulatur.

I Svenska Postverkets Frankotecken anger Olsson & Benzinger betydligt lägre siffror vilket tyder på att de sett följesedlarna och att de anger antalet godkända märken. Skillnaden skulle alltså utgöra makulatur.

Enligt litteraturen skall det ha sålts cirka 225 000–289 000 märken av de olika valörerna.

Se tabell 1 nedan.

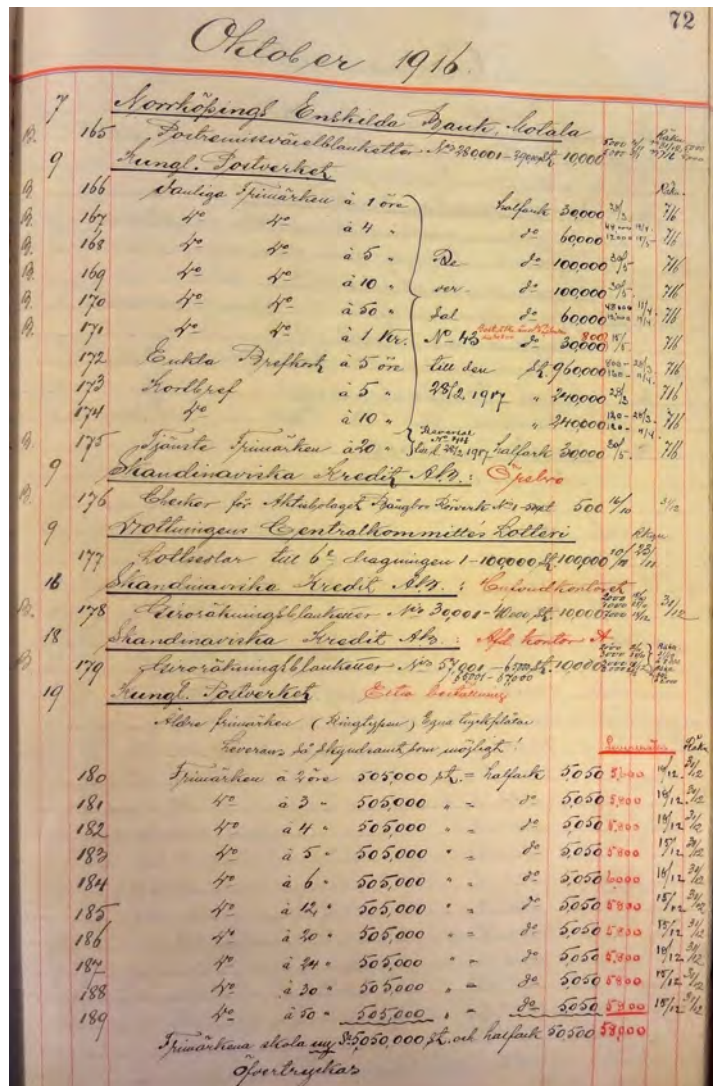

Bild: Peter Lorenzson

Tabell 1	Antal tryckta märken Serie I enligt orderbok	Antal tryckta märken Serie I enligt O&B	Makulatur	Antal sålda märken serie I enligt litteraturen*	Till reservförråd	* Resterande övertryckta till serie III
2 öre	560000	531700	28300	289000	5000	
3 öre	580000	550300	29700	271400	5000	
4 öre	580000	552700	27300	260700	5000	
5 öre	580000	557100	22900	270900	5000	
6 öre	600000	572800	27200	292800	5000	
12 öre	580000	548400	31600	240400	5000	
20 öre	580000	562200	17800	227900	5000	
24 öre	580000	553300	26700	224000	5000	
30 öre	580000	560800	19200	225400	5000	
50 öre	580000	553700	26300	229800	5000	

Av vidstående bild framgår att 1000 stycken serier **övertryck serie I på original** Ringtyp levererades separat i februari 1917. Dessa trycktes, enligt protokollsuppgifter, i samma syfte som serie II, nämligen att försäljas till ett överpris till samlare, gärna på den internationella marknaden. Varför detta ändrades och märkena lades i särskilt förråd på postverket och hur de kom ut på marknaden, har jag inte kunnat utröna.

Av **serie II, övertryck på lösenmärken** från postverkets förråd, så fanns det ett antal begränsningar. Dels fanns det inte större mängder av övertryckningsbara märken då man i detta läget valde att bara trycka på kompletta halvark.

Man gjorde också medvetna val att begränsa upplagorna av marknadsföringsskäl. Detta finns tydligt noterat i protokoll. En stor orsak till att det är väldigt få lyxmärken av dessa är naturligtvis den usla centrerings som kännetecknar lösenutgåvorna. Även här saknas leveranssedlar. Se upplagor i tabell 2 nedan.

När vi kommer till **serie III**, vilket är en udda företeelse i sig, nämligen ett **övertryck på redan övertryckta serie I**, så finns både beställningsbok och leveranssedlarna att tillgå. Härav går det

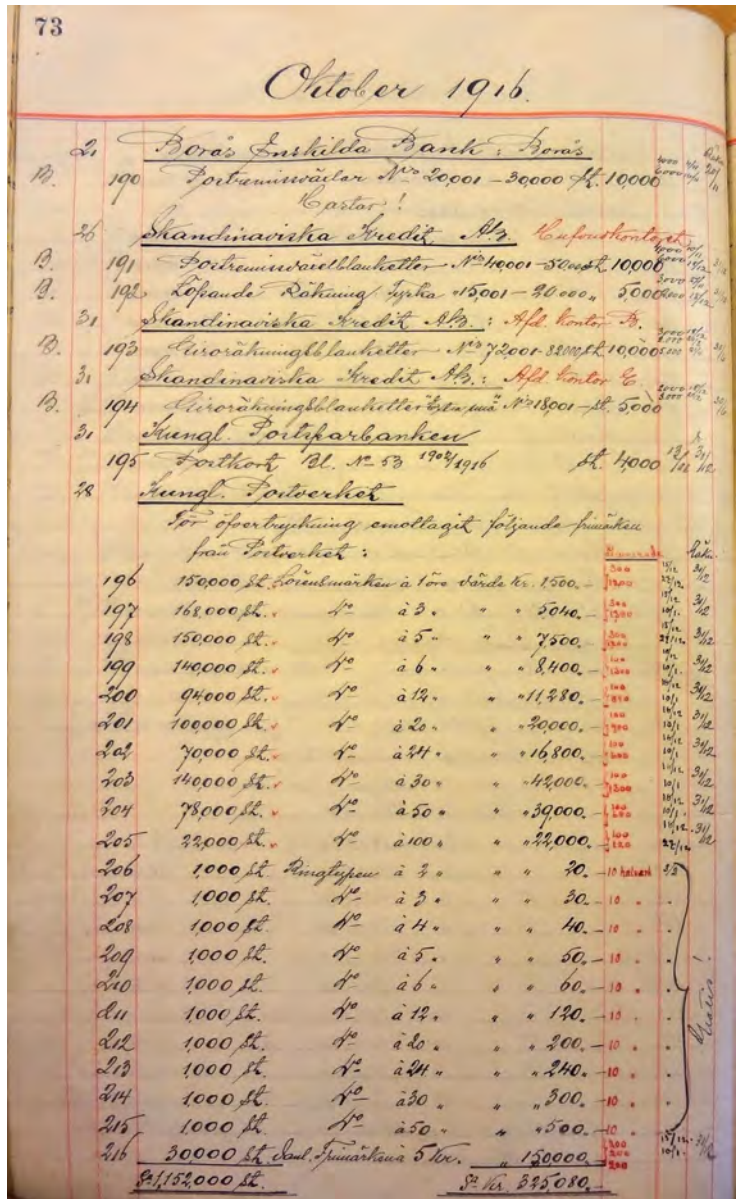

Bild: Peter Lorentzon

Tabell 2	Antal tryckta märken		Makulatur	Antal sålda märken	
	Serie II enligt orderbok	Serie II enligt O&B		serie II enligt litteraturen	Till reservförråd
1 öre	150000	135000	15000	130000	5000
3 öre	168000	156800	11200	151800	5000
5 öre	150000	146400	3600	141400	5000
6 öre	140000	135900	4100	130900	5000
12 öre	94000	88000	6000	83000	5000
20 öre	100000	92500	7500	87500	5000
24 öre	70000	60000	10000	55000	5000
30 öre	140000	130600	9400	125600	5000
50 öre	78000	69000	9000	64000	5000
1 kr	22000	21900	100	16900	5000
5 kr	30000	29450	550	21450	5000

att utläsa bruttoantalet i boken, och på följesedlarna kan man se uppdelningen på godkända ark och makulatur.

När det gäller i litteraturen uppgivna upplagor, så verkar serie III stämma med dokumenten. När det gäller antal serie I som inte övertrycktes så har man missat serie III-makulaturen. Så enligt tabell 3 skall serie I "sålda" minska med 1000–4800 märken.

I och med att serie III inte började säljas förrän 18 december 1918, så fungerade 7 öre/12 öre-portot egentligen bara lite drygt sex månader. Sedan höjdes portot och man gick tillbaka till 5-öres delning på portosatserna. Dessutom skulle postens försäljning av Landstormsfrimärken upphöra i mars 1919, huruvida detta skedde är osäkert. Totala giltighetstiden utsträcktes i varje fall från 31 december 1919 till 31 augusti 1920.

För att förklara mitt uttryck **filatelistisk upplaga** får vi gå fram till 1921. Då slutredovisas nämligen hela frimärksäventyret i och med att frimärkena blir ogiltiga och den så kallade Landstormsföreningen ombildas på grund av Kronprinsessan Margaretas död. Slutresultatet blir ett netto på 507 246,14 kronor inklusive en fordran för "kontrakterade ännu ej levererade frimärken" om 100 000 kronor. Denna fordran kräver en del förklaring.

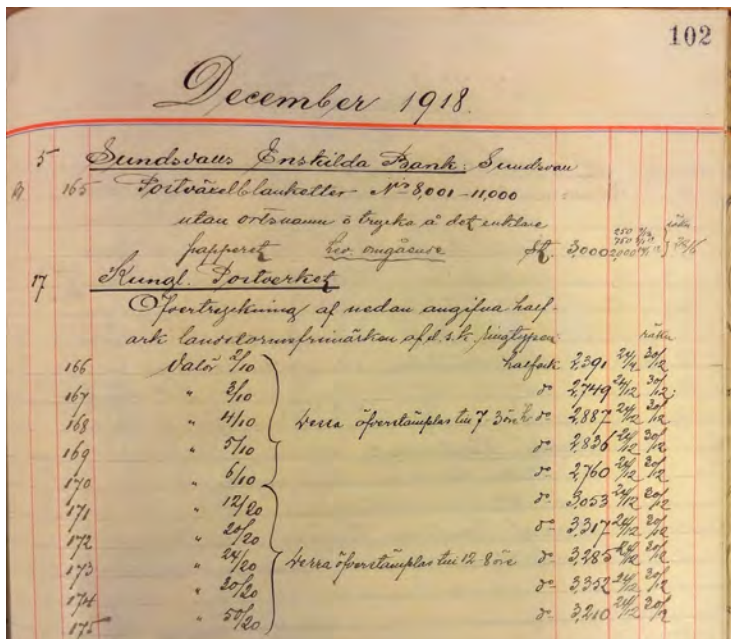

Bild: Peter Lorentzon

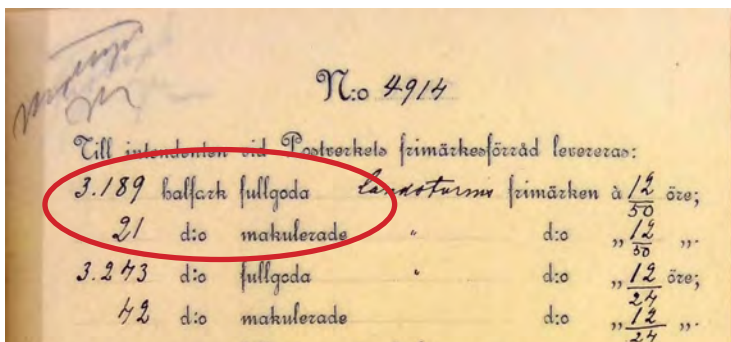

Bild: Peter Lorentzon

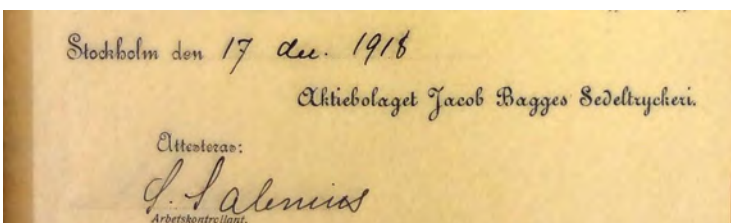

Bild: Peter Lorentzon

Tabell 3	Antal tryckta märken	Reserverade till	Enligt Bagges reversal	Antal sålda märken	Enligt Bagges reversal	Korrekt antal
Valör	Serie I	särskilt förråd	Övertryckta till serie III	serie I enligt litteraturen	Makulatur vid tryckning till serie III	sålda märken serie I
2 öre	531700	5000	237600	289000	1500	287600
3 öre	550300	5000	273900	271400	1000	270400
4 öre	552700	5000	287000	260700	1700	259000
5 öre	557100	5000	281200	270900	2400	268500
6 öre	572800	5000	275000	292800	1000	291800
12 öre	548400	5000	308000	240400	2300	238100
20 öre	562200	5000	329300	227900	2400	225500
24 öre	553300	5000	324300	224000	4200	219800
30 öre	560800	5000	330400	225400	4800	220600
50 öre	553700	5000	318900	229800	2100	227700

Vid denna tidpunkt satt Posten på en stor kvantitet osålda frimärken och Landstormsföreningen hade i avtalet för att få trycka serie III åtagit sig att lösa in alla överblivna frimärken. I detta läge gjordes en ekonomisk uppgörelse, med en Kapten Gustaf Beckman som ekonomisk garant, så att Harry Wennberg fick rätten att efterförsälja överblivna frimärken. Denna ekonomiska härva skall vi inte gå in på här men den sträckte sig ända till 1932.

Det intressanta är att det finns dokument som redovisar hur många frimärken som lämnades ut från frimärksförrådet till Harry Wennberg för efterförsäljning. En del märken såldes mellan 1921 och 1925 då det stora flertalet återlämnades till Landstormsfonden för förvaring. Det framgår även att det, fortfarande 1925, fanns ytterligare frimärken kvar på frimärksförrådet.

Sammantaget visar det att det rörde sig om stora mängder av vissa frimärken, framför allt av serie III, och att det stora flertalet utlämnade frimärken hade makulerats genom stämpling.

Förmodligen är detta alla de rullstämplade halvkartor och delar av halvkartor som finns i omlopp på marknaden.

Rubriken på förteckningen lyder: "Redogörelse över av Kungl. Postverket utlämnade landstormsfrimärken, vilka av Landstormsfonden överlämnats till framlidne Generalkonsul H. Wennberg i och för försäljning och redovisning".

Detta tolkar jag som att Posten stämplade upp dessa märken vid utlämnandet 1921 och i så fall ante-daterade dessa. Kanske på begäran av Harry Wennberg. Detta för att förenkla försäljningen då man vid denna tid nästan enbart samlade stämplade frimärken. Något som styrker detta förfarande är att i den ekonomiska redovisningen i dokumentet, så upptogs alla frimärken till fullt värde inklusive porto och välgörenhetsavgift. Detta hade knappast accepterats av Wennberg/Beckman om det rört sig om sedan tidigare stämplat material.

Hur som helst så visar dokumenten att det vid giltighetstidens utgång, 1 september 1920, fanns stora

mängder osålda frimärken, vilket i sin tur betyder att den korrekt sålda mängden är mycket mindre än vad som tidigare redovisats.

De på Posten förvarade frimärkena finns tyvärr bara redovisade enligt följande och här framgår ingen fördelning på enskilda valörer. Landstormsfrimärken Lösen. Lager i Posten:

Redo			
av Kungl. Postverket vilka av Landstormsfonden överlämnats till Generalkonsul H. Wennberg i och för försäljning och redovisning.			
Utlämnade			
Lösen	5/1	öre	stpl. 8.390
"	5/1	"	ostpl. 5.005
"	5/3	"	stpl. 8.235
"	5/3	"	ostpl. 3.965
"	5/6	"	stpl. 8.245
"	5/6	"	ostpl. 4.465
"	5/6	"	stpl. 6.065
"	5/6	"	ostpl. 4.330
"	5/12	"	stpl. 8.600
"	5/12	"	ostpl. 2.915
"	10/20	"	stpl. 8.250
"	10/20	"	ostpl. 3.915
"	10/24	"	stpl. 6.495
"	10/24	"	ostpl. 2.725
"	10/30	"	stpl. 7.865
"	10/30	"	ostpl. 6.510
"	10/30	"	stpl. 8.675
"	10/50	"	ostpl. 4.750
"	10/1 Kr.	"	stpl. 890
"	10/1	"	ostpl. 1.015
Posthuset	10/5	"	stpl. 1.900
"	10/5	"	ostpl. 1.500
Ringtyp	5/2	öre	stpl. 52.800
"	5/2	"	ostpl. 3.900
"	5/3	"	stpl. 41.670
"	5/3	"	ostpl. 2.000
"	5/4	"	stpl. 38.635
"	5/4	"	ostpl. 2.081
"	5/5	"	stpl. 39.624
"	5/5	"	ostpl. 2.020
"	5/6	"	stpl. 43.352
"	5/6	"	ostpl. 2.020
"	10/12	"	stpl. 47.555
"	10/12	"	ostpl. 2.056
"	10/20	"	stpl. 38.400
"	10/20	"	ostpl. 2.080
"	10/24	"	stpl. 36.285
"	10/24	"	ostpl. 2.021
"	10/30	"	stpl. 41.585
"	10/30	"	ostpl. 2.088
"	10/50	"	stpl. 41.935
"	10/50	"	ostpl. 2.099
Ringtyp	7/2	öre	stpl. 121.615
"	7/2	"	ostpl. 2.700
"	7/3	"	stpl. 157.834
"	7/3	"	ostpl. 2.650
"	7/4	"	stpl. 176.896
"	7/4	"	ostpl. 4.150
"	7/5	"	stpl. 172.209
"	7/5	"	ostpl. 3.350
"	7/6	"	stpl. 149.064
"	7/6	"	ostpl. 3.050
"	12/12	"	stpl. 186.480
"	12/12	"	ostpl. 3.350
"	12/20	"	stpl. 233.996
"	12/20	"	ostpl. 3.349
"	12/24	"	stpl. 217.914
"	12/24	"	ostpl. 3.350
"	12/30	"	stpl. 229.820
"	12/30	"	ostpl. 3.450
"	12/50	"	stpl. 222.200
"	12/50	"	ostpl. 2.064

☞ Här äro upptagna landstormsfrimärken vilka skola utlösas från postverket.

Källa: Krigsarkivet.

5 öre: 56 000 st, 10 öre 43 000 st,
Posthuset 9 950 st.
1916 Landstormsfrimärken, 5 och
10 öre. Lager i Posten:
5 öre 64 000 st, 10 öre 62 000 st.
1918 Landstormsfrimärken, 7 och
12 öre. Lager i Posten:
7 öre 75 000 st, 12 öre 75 000 st.

På annat ställe i dokumentet har
gjorts kompletteringsbeställ-
ningar och dessa kan möjligen
tydas som att de hos Posten
1925 förvarade frimärkena var
ostämplade. Vilket i så fall även
skulle styrka att masstämplingen
skett vid utlämnad 1921.

I dessa siffror antar jag att det
ingår de 5000 märken som ur-

sprungligen gick till särskilt
förråd. Sammanställer man alla
dessa uppgifter ser resultatet ut
som tabell 4.

Några slutsatser

Det såldes ungefär dubbelt så
många serie I som serie III. Serie
III är nästan lika ovanliga som
serie II, vilket stämmer ganska
bra med hur svårt det är att
hitta bra frimärken av de olika
serierna.

Under giltighetstiden såldes
alltså endast cirka hälften av de
upprettade frimärkena. Störst
skillnad ser man på serie III.
Denna upplaga är vad jag kallar
den filatelistiska upplagan.

Alla siffror är kanske inte 100
procent riktiga då det inte finns
ett komplett underlag att utgå
ifrån, men artikeln ger en bild
av varför det är så svårt att finna
vackra landstormsfrimärken.

Leif Nilsson

031254394@telia.com

Källor:

Protokoll Landstormsföreningen
Protokoll Landstormsfonden
Protokoll Posten
Reversaler Postmuseum
Benzinger & Olsson Svenska
Postverkets Frankotecken
Peter Lorentzon foto och kunskap

Tabell 4	Försålda frimärken enligt tabell 1-3.	Till Wennberg utlämnade frimärken 1921	Ny summa	På posten förvarade frimärken 1925	Antal frimärken försålda under giltighetstiden
Serie II Lösen					
1 öre	130000	13395	116605		
3 öre	151800	12200	139600		
5 öre	141400	12710	128690		
6 öre	130900	10395	120505		
12 öre	83000	11515	71485		
20 öre	87500	12165	75335		
24 öre	55000	9220	45780		
30 öre	125600	14375	111225		
50 öre	64000	13425	50575		
1 kr	16900	1905	14995		
5 kr	24450	3400	21050		
Totalt	1010550	114705	895845	108950	786895
Serie I Ringtyp					
2 öre	287600	57700	229900		
3 öre	270500	43670	226830		
4 öre	259000	40716	218284		
5 öre	268500	41644	226856		
6 öre	291800	45372	246428		
12 öre	238100	49611	188489		
20 öre	225500	40480	185020		
24 öre	219800	38306	181494		
30 öre	220600	43673	176927		
50 öre	227700	44034	183666		
Totalt	2509100	445206	2063894	126000	1937894
Serie III Ringtyp					
2 öre	237600	124315	113285		
3 öre	273900	160484	113416		
4 öre	287000	181046	105954		
5 öre	281200	175559	105641		
6 öre	275000	152114	122886		
12 öre	303000	189830	113170		
20 öre	329300	237345	91955		
24 öre	324300	221264	103036		
30 öre	330400	233270	97130		
50 öre	318900	224264	94636		
Totalt	2960600	1899491	1061109	150000	911109
Summa total	6480250	2459402	4020848	384950	3635898

Ny motivaudiens hos prins Eugen

Årets Prins Eugen frimärksutgåva inspirerade till att i 2015 års andra nummer av Filatelisten inbjöds till motivaudiens hos Prins Eugen (1865–1947). Vid samlarträffar under året har inhämtats några kommentarer som uppmuntrat till ett nytt besök hos målarpinsen.

Utgåvan Vinter i konsten 2006 innefattade också Maxikort. Prins Eugen-frimärket "Bourdelles Herakles i snö" gouache från 1931 klistrades på vykort med "Fåfången vintermorgon" (WE 539). År 1928 har Prins Eugen

från Waldemarsudde spanat mot Fåfången. En ångbåt och fabrikkorstenar vid Hammarbykanalen pustar ut rök. Prinsen har fångat motivet i oljetempera.

Posten har en mindre trevlig förmåga att misshandla objektet Maxikort. Som motiv i stämpeln har valts Grafikens hus i Mariefred trots att det inte rör sig om grafik.

FDC-stämpeln för utgåvan Vinter i konsten har inspirerats av Waldemarsudde och det är byggnadens fasad mot trädgården som

återges. I postens Bulletin nr 5 2006 har man förväxlat motivbeskrivningarna för stämpelarna till FDC respektive Maxikort.

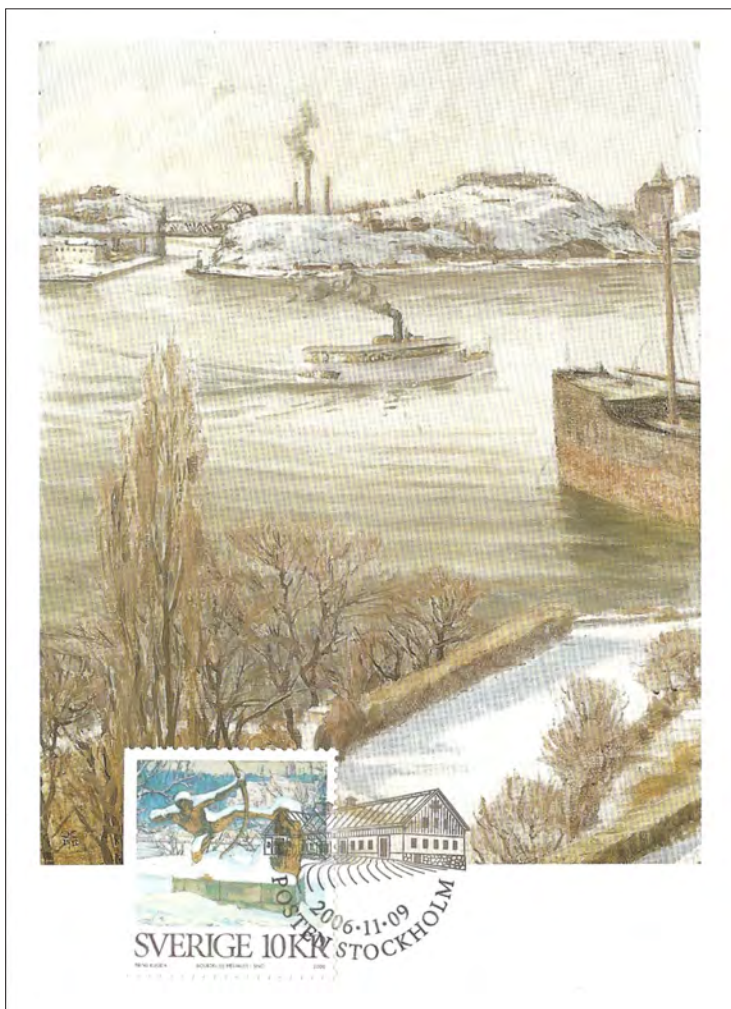
Prins Eugen som mecenat

Prins Eugen intresserade sig inte bara för sin egen konst utan agerade även mecenat och samlare. I prinsens samling av konst förekommer förvärvade verk som utgjort förlagor till frimärken.

År 1969 gav posten ut ett miniark som tillägnades konstnären Ivan Aguéli (1869–1917). Många samlare rev sig i skallen och undrade: Vem är han? Nu fick äntligen samlare med rötter i Sala möjlighet att glänsa och kunde informera om att i konstnärens födelsestad finns ett Aguéli-museum. Ivan Aguéli avled hastigast av sviter sedan han blivit påkörd av ett tåg i Spanien. Prins Eugen förvärvade 1920 18 målningar av Aguéli's dödsbo. Han bidrog därmed till att Aguéli's kvarlätningskap kunde tas hem till Sverige. Av miniarkets sex motiv finns två förlagor på Waldemarsudde: Egyptisk flicka och Nature morte. Det rör sig om ganska oansenliga tavlor i enkla ramar (se ovan i nästa spalt).

Ernst Josephson

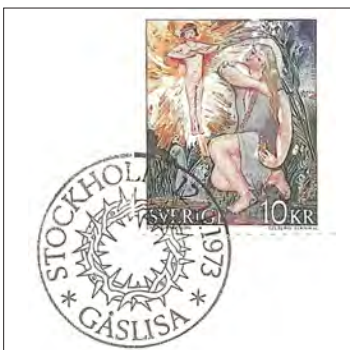
Ernst Josephson (1851–1906) var en omstridd målare, vars samtid hade svårt att ta till sig de motiv han åstadkom under sjukdomsperiod.

Ernst Josephsons Gåslisa ingick i konstskribenten och samlaren Klas Fähræus' (1863–1944) samling. När han kom på obestånd kunde Prins Eugen förvärva målningen till Waldemarsudde där Josephson redan var rikt representerad.

I Gåslisa gestaltas ett religiöst innehåll: kristusmystiken förenas med sagans och folkvisans värld. Kristusmystiken har inspirerat till FDC-stämpelns törnekransmotiv vid frimärksutgåvan november 1973.

Frimärket har tryckts vid Postens tryckeri i sex färger i en 3-färgs ståltryckspress. Med stor precision passerade pappersbanan tryckcylinder två gånger. Gåslisa-utgåvan presenterades i postens julgåva december 1973: Ett kort med stämpelliknande makulering undertecknat av Per Pååg vid Postens Frimärksavdelning. I det exemplar jag studerat har frimärket anbragts med bristande centerering mot bakgrundsrektangel.

Erik Blomberg har i boken "Ernst Josephsons konst från Näcken till Gåslisa" skildrat konstnärens produktion. Näcken är ett konstverk som också finns på frimärke men där hänger förlagan på Göteborgs konstmuseum. Det finns viss Waldemarsudde-koppling eftersom konstverket Strömkarlen är nästan tvilling till Näcken och det verket har hedersplats på Waldemarsudde.

Julbrevmärken

I artikeln i Filatelisten nr 2 2015 nämndes att det vid Nationalföreningens julbrevmärkesutgåva 1989 rörde sig om åtta

Prins Eugen-motiv. En opponent förutsatte att katalogen FACIT Sverige 2005 levde upp till sitt rättensnörenamn när man anger antalet till nio motiv.

Förutom i FACIT finns julbrevmärken även katalogiserade i danska AFA:s Jule- og Velgørenhetsmærker fra hele Norden 2012 där man anger åtta motiv. Både svenska FACIT och danska AFA avbildar endast ett märkesexempel. Under tiden 1968 till mars 1983 utgav svenska posten Filateli Cirkulär i vilka även julmärken presenterades med återgivning av hel karta. Men nu rör vi oss utanför denna period.

Jag har gjort en skiss över ett halvt ark som finns i två likadana uppsättningar i varje ark. I min arkskiss har jag numrerat motiven med siffor 1–8. I arkskissen har jag skuggat den del av arket som återges i bild (se nästa sida).

Nedan presenterar jag de åtta motiven och anger det antal av varje motiv som finns i det halva arket. En dubbling av antalet ger hela arkets sammanlagda antal av varje motiv:

1. Oljekvarnen 6 st
2. Nybroviken vinter 4 st
3. Gamla Pilen 2 st
4. Gamla Waldemarsudde 4 st
5. Frukträd i vinterskrud 4 st
6. Gamla huset och staden 2 st
7. Herakles i snön 2 st
8. Upplyst fönster 1 st

1	2	3	2	1
4	5	6	5	4
1	7	8	7	1
4	5	6	5	4
1	2	3	2	1

Vid en snabb titt kan noteras att vissa av motiven inte har mått bra av förminskning till brevmärkesformat. Trycktekniskt har märkena vissa brister.

Oljekvarnen

Posten Åland gästade Postmuseum i Stockholm vid Frimärkets Dag 2015. Man hade tagit fram utställningskort och utställningsfrimärke inspirerade av Prins Eugen.

Utställningskortet är tecknat av svenske Tord Nygren. Han är

känd för barnboksillustrationer och tilldelades Elsa Beskow-plaketten 1980.

Utställningskortet visar motiv från Waldemarsuddes park med den gamla oljekvarnen. I bakgrunden stävar en skärgårdsbåt fram. I maxikortet i artikelns inledning stävar en skärgårdsbåt in mot staden och i Nygrens bild är den på väg ut i skärgården. Utställningsfrimärket återger en detalj av Nygrens kvarnmotiv, övre vänstra delen. I utställningsstämpeln har man gått in i ändå

närmare detalj: kvarnhuven återges dubblerad. I kortets vänstra förgrund en man i långrock. Är det manne målarprinsen som är ute på en inspirationspromenad?

Prins Eugens målning med den gamla oljekvarnen har blivit som signaturmotiv för konstnären. Flera exempel visades i Filatelisten nr 2 2015. Det officiella konstverksnamnet är "Kvarnen, höstkväll" (WE 270).

Samlaren Leif Bergman lät mig nu ta del av ett brevmärke med kvarnen. Det tveksamma trycktekniska utförandet fick Leif att tvivla på att brevmärket ingått i Waldemarsuddes sortiment. Jag har inte kunnat tillföra något om märket.

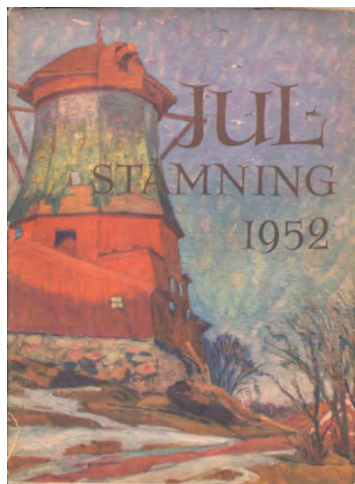

Efter litet gnäll om tveksamma tryckinsatser avslutar jag i positivare stämning med att nämna en trycksak där bilderna framträder i all sin glans.

Den gamla ansedda julpublikationen Julstämning 1952 tillägnades Prins Eugen och omslaget utgörs av en beskuren bild av kvarnmålningen från 1908 (se nästa sida).

I gamla tider stod det två kvarnar på udden – kvar finns oljekvarnen från 1780-talet, som prinsen iståndsatte och som står som en fyrbåk vid inloppet till Stockholm.

Sverigebilder

I Svenska Turistföreningens årsskrift för 1927 kan man läsa följande i årsberättelsen för år 1926: ”Ett betydande arbete har under året nedlagts på den stora bildserien Sverigebilder, som utgöra en ersättning för de förutvarande geografiska skolbilderna över Sverige.”

Bilderna finns som vykort i numererade landskapsserier. Num-

VALDEMARSUDE. Från Södra Djurgårdens strand skjuter Valdemarsudde ut mot stora segelleden. Här ligger prins Eugens palats med den härligaste utsikt över det livfyllda vatten, vars skönhet så vackert tolkats av den kunglige konstnärens pensel. STOCKHOLM 51 SIP FOTO C. G. ROSENBERG

reringen gör att samlare lockas till att få komplett nummerserie. Serierna såldes ursprungligen i speciella kartonger.

I sviten med Stockholmsvykort visar nummer 51 (av 56) Valdemarsudde med sitt ekotempel. Fotograf var Carl Gustaf Rosenberg (1883–1957) som även tagit bilder för turistföreningens årsböcker och tidningen Vecko-Journalen.

Många av Prins Eugens tavlor finns givetvis på vykort, också inte att förglömma de vackra altartavlorna i Djurgårdskyrkan i Stockholm samt i flyttningsdrabbade Kiruna.

Motivaudiensen hos målarpriinsen förmedlades av

Arne Karlsson

Tillrättaliggande kring Tomas Tranströmer

Hans Ulfströmer i Borlänge har under sommaren bläddrat i tidigare utgåvor av Filatelisten och har i nr 8 2013 funnit artikeln om Tomas Tranströmer som innehåller ett stycke med följande lydelse:

”I Filatelisten nr 5 2013 hissades på sidan 62 varningsflagg för Moçambiques frimärksutgivning. I landets ymniga utgivning finns ett block som uppmärksammar Tranströmers Nobelpris. Jag avstår från att återge det trots att det utöver Tranströmerporträtt också visar Konserthusets Nobelprisutsmockade sal och Nobelbiblioteket samt Nobelmedalj.”

Hans har förtvivlat letat i kata-

loger men inte funnit något Tranströmer-block från Moçambique.

Blocket som nämns är inte från Moçambique utan från Mali. Och enligt SFU och SMS skrift om illegala och oseriösa frimärksutgivare så synes Mali vara något mer rumsrent än Moçambique varför det kan vara försvarbart att nu återge det svenskanknytande blocket.

Att jag då hade Moçambique i tankarna berodde på att det finns ett Moçambique miniark från 2001 innehållande bland annat Vermeerkonstverket ”Kvinna i blått läser ett brev”, som Tranströmer tar som utgång för dikten ”Vermeer”.

Arne Karlsson

Borta fast sparat

I julinumret 2015 av *The Philatelic Journalist* har den tyske filatelisten och författaren Wolfgang Maassen skrivit en mycket tänkvärd artikel om vad som händer med filatelistisk forskning i vår digitala värld.

Många filatelister har lagt ned ett enormt arbete och ofta väldigt mycket pengar på att utforska sina specialområden. Resultaten av denna forskning brukade tidigare redovisas i tryckt form (böcker, tidningsartiklar och liknande) men numera har ju datorer och Internet helt tagit över.

Den nya digitala tekniken anammades även av väldigt många filatelister som dokumenterade sina resultat på sin dator. Men vi vet att utvecklingen inom datortekniken har gått enormt snabbt och gamla system har ersatts av nya som inte är kompatibla med de gamla. Plötsligt går det inte längre att komma åt informationen och resultatet av åratals arbete är borta. Maassen ger flera exempel på just detta.

Att presentera resultatet av filatelistisk forskning på privata och andra hemsidor är en annan utvecklingstendens. Maassen berättar om samlare som byggt upp stora och mycket informativa privatfinansierade hemsidor. När samlaren sedan avlider tar de efterlevande hand om samlingen som säljs. De har sedan inget intresse av att bekosta driften av hemsidan som då släcks ned. All värdefull information går då oåterkalleligen förlorad.

Ovanstående gäller inte bara privata samlares hemsidor utan även filatelistiska studiegrupperns närvaro på Internet. Om föreningen av någon orsak läggs ned försvinner också hemsidan med all den information som samlats under många års idogt arbete.

Maassen menar att det fortsatt är publikationer på papper som är det tryggaste sättet att bevara värdefulla resultat av filatelistiska studier. Men även här finns det problem. Utgivningen av filatelistisk litteratur minskar liksom upplagorna. Utgivarna är tämligen ovilliga att sända ut recensionsexemplar till journalister och filatelistiska bibliotek vilket ofta leder till att publikationerna inte uppmärksammas.

Datorer och Internet är en fantastisk resurs för alla som sysslar med filateli på olika nivåer men jag tror att Maassens synpunkter är värda att uppmärksammas.

I Tyskland finns en handfull större filatelistiska bibliotek som i allmänhet drivs av föreningar. Enda undantaget är det i München som finansieras ur stadens budget. Genomgående för alla dessa bibliotek är att de har ekonomiska problem, brist på professionella bibliotekariéer och för få medhjälpare. Maassen fruktar att många av dessa bibliotek kommer att försvinna och då är samlingarna borta med vinden. Även i Sverige förtjänar dessa frågor att uppmärksammas. På Postmuseum i Stockholm finns ett omfattande bibliotek som i nuläget kanske inte har högsta prioritet för ägaren PostNord.

Maassens åsikter är värda att uppmärksammas även i vårt land. Kanske bör Sveriges Filatelist-Förbund arbeta för att Postmuseet och dess värdefulla bibliotek inte drabbas av ytterligare neddragningar. Föreningen Postmusei vänner gör nog redan sitt yttersta för att påverka i rätt riktning. Det är naturligtvis synnerligen viktigt att vi i Sverige har ett bibliotek som tar hand om och bevarar resultaten av filatelistisk forskning.

Christer Brunström

Köp och sälj på:
<http://samlamera.sff.nu>

Klassisk Facit för specialisterna

Ända sedan 1947 har Facit-katalogen varit frimärkssamlarnas bibel. Med åren har den blivit allt mer specialiserad och numera är den inte enbart en katalog utan även en handbok.

Fram till i fjol hette katalogen Facit Special. Årets upplaga är delad i två: Facit Special Classic och Facit Norden. Sverigedelen i Classic går fram till och med år 1949 och innehåller alltså klassiskt Sverige med något mer än vad man normalt kallar det klassiska.

Nästan 900 sidor

Facit-förlaget har länge diskuterat hur man skulle göra när katalogen kom att väga över kilot. Lösningen blev alltså att man delade upp den.

För den ”vanlige samlaren” är det Facit Norden som gäller. Här finns alla Nordens frimärken katalogiserade och prissatta. Efter år 1951 även varianter. Däremot före detta år hänvisas till Classic när det gäller varianter och specialiteter. Men det finns mycket mera värdefullt i årets Facit-kataloger än själva uppräknningen av alla utgåvor.

Värdefull tandningsnyckel

Till Classic-katalogen är gamla Specialens inledande artiklar överförda. Här finns även en värdefull nyhet: Mats Ingers tandningsnyckel. Den är på 16 sidor och visar även märkenas positioner i arket. Det är ett värdefullt forskningsarbete, som nu kan delges alla samlarna.

Ordföranden i Svenska FDC-sällskapet Mats Renhult har skrivit en initierad artikel om svenska förstadagsbrev. Här berättar han om privata FDC, om förstadagsbrev med vanliga bruksstämplar och om förstadagsbrev i allmänhet.

I allmänhet anses inte förstadagsbrev ha något större andrahandsvärde, men det finns undantag – brev med privata vinjetter, som värderas till hundralappar. Det enda illa man kan säga om den artikeln är att den är tryckt med så små bokstäver att den är omöjlig att läsa för den som ser illa. I Facit Norden presenteras också för första gången de isländska stämpelmärkena (avgiftsmärken/revenues).

Bra om Grönland

På 17 sidor i Classic-katalogen presenteras Torben Hjörnes omfattande forskningsarbete kring de grönländska så kallade Pakkeporto-märkena. Årets båda Facitkataloger har alltså mycket nytt att erbjuda. Givetvis är det en hel del prisjusteringar, både på det klassiska, nya och moderna.

Facitredaktionen med Gunnar Lithén i spetsen har gjort ett genomgripande arbete, som vi samlare har all anledning att värdera och vara tacksamma för. Katalogerna kostar i handeln 350 kr (368 sidor Facit Classic) respektive 450 kr. Som medlem i SFF kan du räkna med ett reducerat pris: 299 respektive 399 kr inklusive portot.

Gösta Karlsson

Tysk kolonialkatalog

Frimärkskataloger har en tendens att bli allt dyrare i takt med att sidantalet ökar. Detta kan vara minst sagt frustrerande om man endast är intresserad av en begränsad del av kataloginnehållet. Just detta var något som AG Sammler Deutscher Kolonialwertzeichen e.V. tog fasta på när man nyligen i samarbete med Schwanebergerförlaget beställde en individuellt utformad katalog över de tyska kolonialfrimärkena.

Sedan några år är det möjligt att beställa en helt individuellt utformad MICHEL-katalog och detta tack vare det digitala framställningssättet. Om man bara är intresserad av Liechtenstein, Mongoliet och Peru kan man beställa en katalog som endast omfattar dessa områden.

Detta var just det som den tyska föreningen gjorde. Man beställde en katalog som uteslutande omfattade frimärkena från de tyska kolonierna och utlands-postkontoren. Förutom frimärken finns även häften, sammantryck, helsaker och mynt med. Innehållet är alltså hämtat från olika MICHEL-kataloger. Totalt blev det runt 170 sidor.

Föreningen har beställt ett större antal kataloger som säljs till icke medlemmar för 29 euro (plus porto 4 euro till Sverige).

MICHEL-katalogerna är både välkända och flitigt använda i Sverige. Kanske beror det på de väl tilltagna prisnoteringarna? Den aktuella katalogen är mycket specialiserad och här finns en hel del bakgrundsinformation till den tyska koloniala expansionen i främst Afrika, Kina och Stilla Havet. Tabeller visar de olika portosatserna på de tyska postkontoren runt om i världen.

Utgivarna har gjort sitt yttersta för att få med så mycket information som möjligt på ett begränsat utrymme. Texten är följaktligen väldigt finstilt vilket nästan medför att förstoringsglas måste användas. Detta gäller även illustrationerna som är alldeles för små. Konstigt nog är illustrationerna en blandning av svartvitt och färg vilket är aningen förvånande i våra moderna tider.

För de flesta utgåvor anges katalogvärden för ostämplat, postfriskt, stämplat och på brev. Vad gäller brev påpekar man att det finns väldigt många förfalskningar i omlopp och man rekommenderar intyg av behörig expert på dyrare objekt. En lista över behöriga frimärksexperter finns med i slutet av katalogen.

Intressant nog tar katalogen även upp de ockupationsutgåvor som kom under och strax efter första världskriget. Av denna anledning hittar vi områden som Kionga (portugisisk ockupation av en del av Tyska Östafrika).

Själv införskaffade jag katalogen för att få en aktuell katalogisering av frimärkena som gavs ut i Witu (Swahililand) år 1889. Det lilla sultanatet i östra Afrika stod under tyskt beskydd från 1885 till 1890.

Kataloger av detta slag är naturligtvis alldeles utmärkta för samlare som specialiserat på ett begränsat antal områden. Priset blir ju dessutom tämligen rimligt.

Läsare som är intresserade av denna nya katalog rekommenderas att kontakta föreningen. Epost-adressen är:

Geschaefstuehrer@kolonialmarken.de

Christer Brunström

Vykort från sju decennier

Sölvesborg är en stad i Blekinge som minst sagt hamnat på vykortskartan. Senast har det skett genom att Västra Blekinge Vykortsklubb givit ut ett nytt praktverk. På 112 sidor presenteras 176 vykort från åren 1900–1970.

Det är den tredje boken från föreningen och medlemmarna har lagt ned ett stort arbete på att ta fram uppgifter om korten. Det är levande historia och man får veta det mesta om de härliga vyerna.

Det enda jag saknar är lite mer information om vem som fotograferade, vem som tryckte och vilken affär som sålde. Men det går inte att få med allt.

Sammantaget en trevlig bok som blir en bra referens när jag i nästa liv själv hinner ge ut en vykortsbok om min egen hembygd.

Boken som kostar 240 kronor inklusive porto kan beställas genom kontakt med Ingmar Persson, 070–680 99 15. Se även annons i slutet på tidskriften.

Per Bunnstad

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Postal 2016

425:- inkl. frakt!

(ord. pris 500 kronor plus frakt)

FACIT Postal är en katalog som kommer vart femte år och är inriktad på svenska ortstämplor och posthistoria

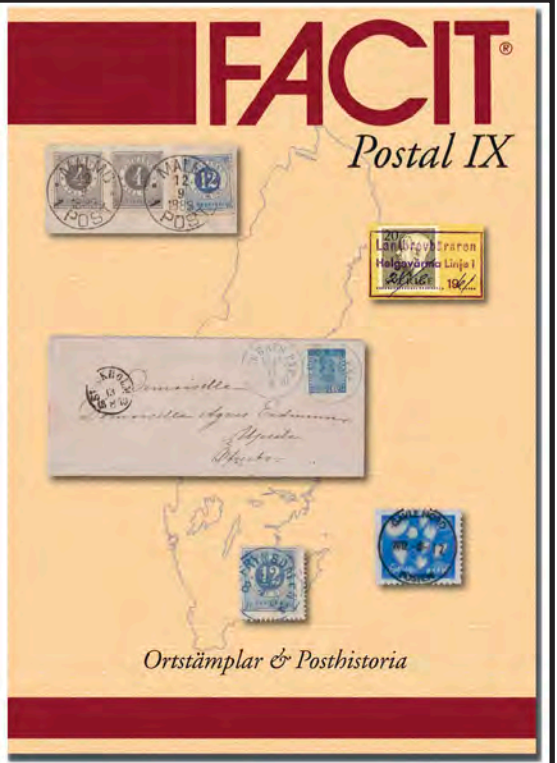
Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Facit Postal på talongen samt gärna ditt medlemsnummer

Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd

Tel. 0370–70566, e-post: kansli@sff.nu

Boken är klar för levereras i början av november 2015

Trollex

Efter ett års uppehåll återkom den 3–4 oktober Trollex handlarmässa i Trollhättan.

Arrangörer var Trollhättans SFU-avdelning och Filatelistförening. En uppmärksamrad tecknings-tävlan i lågstadielklasser genomfördes.

Christer Brunström, Halmstad, höll en uppskattad föreläsning om ”Tryckta, men inte utgivna märken.”

Sju handlare var på plats och intresserade samlare kom från hela Västsverige.

Eric Johansson

SFF:arna Christer Berndtsson och Roland Kjellberg och plockar till sig diverse frimärken.

Pekingträffen

Den 7:e upplagan av Pekingträffen har gått av stapeln i Rikscitys lokaler på Norralundsgatan i Norrköping. Detta skedde lördagen den 10 oktober.

Cirka 140 besökare hittade hit, vilket var något färre än förra året, men ändå ett bra gensvar. Besöksantalet kändes bra med hänsyn till lokalens storlek och mässan flöt på i jämn takt.

Många besökare kom från grannföreningarna Katrineholm och Oxelösund. De flesta besökarna kom som vanligt från Östergötland och Södermanland, men det kom även besökare från Vetlanda och Järfälla för att nämna några.

Leif Nielsen
mässgeneral

Samlarträff i Mellannorrand

Helgen den 11–13 september inbjöd Östersunds filateli- och vykortsförening (ÖFF) Nordanfjeldske Filatelistförening från Trondheim och föreningar i mellan- och norra Norrland till samlarträff.

Inbjudan hörsammades likaledes av handlarna Nova, Rolf Lek, Philea, Nordfilateli och J Walker. Träffen genomfördes på och i samverkan med hästnäringens riksanläggning Wängen, som på ett utmärkt sätt bidrog till ett lyckat arrangemang. Även om det officiella programmet inleddes först på lördag var handeln och bytesverksamheten i full gång redan vid middagstid på fredagen.

Utöver föredrag om lappfotografen Thomassons produktion, Danmarks tvåfärgade öresutgivning, Route 66 på motorcykel illustrerat med vykort och ett föredrag med lokal anknytning, fanns också möjlighet att åse en frimärks- och vykortsutställning med alster tillhörande medlemmar i ÖFF.

Självfallet fanns även information om Filatelistförbundets pågående verksamhet med i programmet, liksom en uppskattad guidad rundvandring i anläggningen Wängen. Nästa år står Sundsvallsföreningen som arrangör av Mittnorrlandsträffen vilket vi ser fram emot.

Jan-Anders Jacobsson

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i december

90 år

7 Ulf Holmquist, Sollentuna

85 år

12 Ragnar Fors, Djursholm
15 Lennart Olofsson, Värnamo
30 Lennart Berglund, Kalmar

80 år

2 Sören Östling, Sandviken
7 Roland Frahm, Göteborg
11 Stanislaw Garwicz, Lund
21 Tage Blomkvist, Örebro
22 Åke Sahlin, Linköping

75 år

6 Kjell Winther, Yngsjö
7 Robert Björk, Osby
13 Jan Jerpdal, Enköping
16 Nils Tinglöv, Karlsborg

70 år

4 Mats Forsberg, Västerås
8 Per Frederiksen, Sollefteå
15 Harry Berglund, Lilla Edet
22 Mona Jakobsen, Hovmantorp
28 Leif Andersson, Falköping
28 Ulf Rick, Uppsala
28 Gunnar Lilja, Stockholm

60 år

7 Janne Eriksson, Säter
10 Ulf Strand, Karlskoga
14 Alf Josefsson, Svärdsjö
19 Lars-Olof Pettersson, Borås
28 Kjell Idling, Kungsör
31 Lars Nordberg, Svedala

50 år

15 Kent Carlsson, Kinna

Trivsamt jubileumsvecka i Sjöbo

Sjöbo Frimärks- & Vykortsklubb med bara tio år på nacken, firade med dubbla aktiviteter under vecka 41. På onsdagen auktion och på lördagen handlarmässa med en mindre utställning.

För tio år sedan satt vi fyra engagerade herrar i mitt uterum och fantiserade om att starta en frimärksklubb i Sjöbo. Egentligen var vi väldigt tveksamma till att dra igång ett sådant projekt. I synnerhet som vi i vår omgivning kunde se hur intresset i en del klubbar minskade och alla talade om svårigheterna att få dagens ungdomar att intressera sig för frimärkssamlandet.

Vi kallade till ett allmänt möte och fick tio medlemmar att ansluta sig. Nåja, det blir väl inte så långvarigt, tänkte vi. Idag är vi över 30 medlemmar och flera anslöt sig under jubileumsveckan.

På onsdagen hade vi för första gången en lite större auktion med 400 objekt. Våra grannföreningar i Tomelilla och Ystad har regelbundet liknande auktioner med cirka 20-talet budgivare i salen. Jag måste skryta med att vi hade exakt 40. Dryga 27 000 kronor omsatte vi och jag är mycket nöjd med den här kvällen.

På lördagen hade jag samlat ihop elva skånska handlare till en handlarmässa. Några förväntningar hade jag inte men farhågor. De värsta farhågorna besannades inte, men jag kan å andra sidan ändå tycka att besöksantalet kunde varit större. De flesta handlarna sade sig vara nöjda så då får väl jag också vara det.

Lördagen avslutade vi sedan med en härlig äkta skånsk gåsammiddag på Sjöbo Gästis för medlemmarna med sina respektive.

Christer Mårtensson

ANNONSPUSSEL

7-2015

Från vilka av våra annonsörers hemsidor är nedanstående bilder hämtade? Skriv ned svaret tillsammans med namn, adress och gärna eventuell e-postadress på ett vykort och posta så att vi får lösningen senast 19 november: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 LINKÖPING.

A

B

C

D

1:a pris: Facit Postal IX, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB, www.postiljonen.com alternativt www.facit.se. Katalogen utkommer vart femte år och är inriktad på svenska ortstämplor och posthistoria. Riktpriset på katalogen är 500 kronor.

Katalogen kan beställas hos SFF till medlemspriset 425 kronor inklusive frakt genom förskottsbetalning till förbundets bankgiro 568-1580. Ange Facit Postal IX samt gärna ditt medlemsnummer.

2:a-3:e pristagarna får varsin trisslott. Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer av Filatelisten. Lycka till!

Vinnare och lösning:

I förra numret av Filatelistsens korsordstävling blev Ulf Broström, Vällingby, vinnare av Facit Special Classic 2016.

Riktpriset på katalogen är 350 kronor. Den kan beställas hos SFF till medlemspriset 299 kronor inklusive frakt genom förskottsbetalning till bankgiro: 568-1580. Ange Facit Classic samt gärna ditt medlemsnummer.

Alvar Andersson, Lund, och Evert Zetterberg, Järna, får varsin trisslott. Stort Grattis!

S		O		O	J	A	K	A	N	G	A	S
L	U	P	P		Ö		A		Ä		S	
A		E			S	I	N	N	R	I	K	A
N	Ä	R	K	E	S		A		A		A	
I		A			E		L			B		S
A	Z	T	E	K		M	E	N	U	E	T	T
F		I			E	O	N			D		A
A	N	O	N	Y	M	A		F	Y	R	A	N
N		N			A		S			A		S
	V		B		N		K	U	N	G	E	N
S	E	P	A	R	E	R	A			A		I
	R		R		R		R		Y	R	A	N
K	A	T	A	M	A	R	A	N		E		G

vanG

SMÅANNONSER

Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**
OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser

MANUS till SMÅANNONSER för tidningens nästa nummer ska vara kansliet tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Box 91, 568 22 Skillingaryd, senast 4 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid in-sätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund. Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till kansli@sff.nu.

Tidningens sidor med småannonser läggs ut som pdf på Samlamera.

Medlemmar kan dessutom själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

KÖPES

Field post of Estonian war of independence (1918–20). Post-cards before 2.WW. Mati Senkel, Lastekodu 6A, 10113 Tallinn, Estonia. Ph +3725057452, margikoguja@gmail.com

Köpes frimärken med synlig ortstämpel gällande följande orter, Hindersön, Torsö (Vänern) Vinön, Ivö, Hanö, Norderön, Runnö, Visingsö, Hven. Sven Nordlund, Sandgärdesgatan 12 B, 90346 Umeå

Landstormen. Allt om tillkomst, utgivning och försäljning. Frimärken, brev, vykort, essäer, provtryck, gamla skrifter och information. Leif. 031254394@telia.com

Kugelposten 1936 stämplade i Glanshammar, Ekolsund och Orresta. Skicka bild + pris. Fredrik Ydell, Paddelgränd 11, 21611 Limhamn. Fredrik.ydell@gfk.com

Perfin (skyddsperforering) på svenska frimärken poststämplade EKSJÖ, försändelse med denna perfin. Stellan Swenson, Odonbärsvägen 32, 293 41 Olofström

50:-/5 rader

En annons om 5 rader (cirka 150 tecken) kostar endast 50 kronor.
6–10 rader 100 kronor.
11–15 rader 150 kronor.

Rabatthäften. Årgång 1979–1980 110kr/st inkl. frakt. Årgång 1981-1990 120 kr/st. inkl. frakt. Gärna stora partier. a.stahlberg@hotmail.com

Österrike. Försändelser och helsaker 1850–1918. Arne O. Olsson, 08–106251. olsson.ao@telia.com

SÄLJES

75 % rabatt på Facit Sverige mm. Postfritt, ostämplat och stämplat. Allt för påseende och portofritt. Jan-Åke Eriksson. Klöxhultsvägen 55, 343 34 Älmhult, 0476–71242

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 38.000 olika utgåvor. (Endast 3 kr per Michel €) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5–15 % rabatt vid större köp. Begär lis-

tor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Sthlm svenssonkarlerik44@gmail.com

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärlar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar. Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor! Billigt! Endast SEK 3 per Micheleuro! Dessutom 5–15 % rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, S 112 69 svenssonkarlerik44@gmail.com

Använd dina förmånskuponger för att annonsera här!

POLEN 1970. + abonnemang + Cz.Slania **/på polska frim.. Europa-CEPT*/ 1596./2015**/+ Osteuropa / Norden / BRD/ DDR** / - bearbetar mankolistor enl. Michel/Facit. Svarsporto. Jerzy Lysakowski, Box 181, 271 24 Ystad. slamag@telia.com

Skara 15–17 april 2016
SFF-Dagar och förbundskongress

OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar! **Dessa tas emot på: info@sff.nu** **Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem**

Alby-Botkyrka 11/11, 25/11, 9/12. Råd-
mansbacken 25 bv onsdagar kl. 19.30

Alingsås Möte varje onsdag i förenings-
lokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18. Auktion
minst en gång per månad. Uppehåll jul,
nyår och sommaren

Alvesta Andra tisdagen i månaden under
jan-maj och sept-dec. Föreningsg. 1 kl. 19

Arvika 16/11, 14/12. Ingesunds Folkhög-
skola kl. 17.30

Boden 24/11 och 16/12. Helligrens-gatan
4 kl. 19

Bollnäs 2:a torsdagen i varje månad
kl. 19 (utom juni, juli, aug.). Föredrag,
auktion, bildvisning eller studiebesök.
Bystugan i Lenninge kl. 19

Borås 12/11 Freddy Neuman: Postala
Dokument, 19/11 Vykortsföredrag, 3/12
Julmöte, 12/1 Årsmöte. Viskastrandsga-
tan 5 kl. 18.30 (öppet fr 17.30)

Eksjö 15/11 Auktion med frimärken,
vykort, brev mm, 18/11 Paul Lindhe
berättar om sin bok om skillingmärken,
5–6/12 Eksjö julmarknad (klubben deltar
med chokladhjul mm), 9/12 Två samlare
berättar om sina samlingsområden. NBV-
lokalen Norra Storgatan 27, kl. 18.30

Enköping Vanligen första fredagen i må-
naden, dock inte i juli och augusti: 6/11
och 4/12. Möte, byten, fika och auktioner
samt ibland föredrag. Lokal: Beckasinen,
Torggatan 51 A kl. 18.30

Eslöv 5/11 Jenny Nyström med Berit
Olsson, 19/11 Bättre auktion med Jerker
Kehlmeier, 3/12 Höstavlutning med bl.a.
tipstävling. Fika och miniauktion varje
kväll. Ekenässkolans nya matsal kl. 18.

Fagersta 10/11, 8/12, 12/1. Västanfors
Ind. kontor kl. 19

Falkenberg 18/11 Medlemsauktion och
”15 minutare” med Falkenbergsbilder,
9/12 Reseskildring Indien av Mats Ahl-
mark. 17.00 Urvalshäften, 18.15 Mötes-
förhandlingar. Samlarträffar: 25/11 kl.
16. Torggatan 5 Falkenberg

Falköping 5/11 Sten Eriksson pratar om
udda samlarområden under rubriken
”Kan en samla på sånt” 3/12 Julavslut-
ning. Ann:s tipstävling, 7/1 Auktion.
Möte tillsammans med Motivfilatelisterna.
Dagcentralen Hjorten, Järnvägsgatan
10, Falköping kl. 19

Filipstad 1/12. Bergsskolan kl. 18

Floby 19/11, 17/12. Möten i Kyrkans Hus
kl. 18.30. Urvalshäften finns utlagda
från kl. 18

Gränna 10/11, 8/12. Hembygdsfören-
ingens lokal i Franckska Gården kl. 19

Gävle 24/11 och 15/12 med julbord.
Restaurang Kvarnen kl. 18.30–21

GÖTEBORG

Islandsklubben 12/11 Rapport från jubi-
leumshelgen och efterförsäljning auktion-
en, 10/12 Sedvanligt julmöte med stort
jullotteri. Gamlestadens Medborgarhus
på Brahegatan 11 kl. 19. Öppet från kl. 18

SFF 5/11 Leif Nilsson: Generaldirektör
Juhlius inspektion av Karungi vintern
1915, 19/11 Visning objekt auktionen
kl. 17.30–18.45, auktion kl. 19.00, 3/12
Säsongsavlutning. Gamlestans Medbor-
garhus. Kl. 19, men vi har lokalen fr. 18

Hallsberg HSB fritidslokal, kv. Skoma-
karen kl. 18.30

Halmstad 11/11 Föredrag om vykort,
miniauktion och tävling, 9/12 Minifö-
redrag, större auktion och sedvanligt
julbord (anmälan krävs). Varje gång har
vi dessutom urval, servering och mycket
annat. Servicehuset Karl XI vid Lilla
Torg i Halmstad kl. 18

Haninge 9/11, 23/11, 7/12. Hyresgästfö-
eningens lokal Nynäsavägen 50 kl. 19.30

Helsingborg 7/12. Övre Långvinkelsg.
105 kl. 18

Huddinge 17/11 Halvårsmöte, 2/12
Julfest. Juniorerna träffas mötesdagarna
ovan kl. 17.30–18.30. Tomtbergaskolans
matsal kl. 19

Hudiksvall 25/11 Frimärksskola med
Ulf: Tjänstemärken, 16/12 Höstavlut-
ning: Tårta och en bättre auktion. Tun-
backa servicehus kl. 18

Hultsfred-Vimmerby 10/11, 24/11,
8/12 Liten jultallrik. Ny klubblokal är
Verdandigatan 3 A, PRO-lokalen, i Ma-
riannelund. Kl. 19–21

Härnösand 7/12. Vårstagatan 1 kl. 18

Hässleholm 25/11. Orienteringsklubbens
lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

Hörby 1/12 . Källhaga Servicehem
Byggmästarg kl. 18

Järfälla 17/11, 2/12 Julfest, 15/12. Häst-
skovägen 81, Järfälla kl. 18. Andra mötet
i månaden hos Sollentunaföreningen med
gemensam avresa från Hästskovägen
kl. 17.50.

Jönköping 24/11 Restförsäljning. Min
pärla: Gösta Börjeson, 8/12 Julavslutning.
Min pärla: Jan Blänning. Månadsmötena
avslutas med lotteri, auktion, cirkulation
och fika. Duvgatan 22, Österängen, Jön-
köping kl. 18.30

Kalmar 5/11, 19/11 Auktion, 3/12, 17/12.
Trädgårdsgatan 12, Kalmar (f. d. Energi-
verkets lokaler) kl. 18.

Karlsborg 9/11. SOK Träffs lokal Park-
vägen kl. 19.00

Karlshamn Första måndagen i varje
månad utom juni-augusti. Flottans Män,
Näsviken kl. 18

Karlskoga 18/11 Byteskväll och 2/12.
Auktion varje möteskväll.
Missionskyrkan, Badstugatan 39 kl. 19

Karlskrona 11/11 Klubbinformation,
23/11 Vykortskväll 2, 4/12 Julmältid,
16/12 Sista onsdagsöppet för hösten. Kl.
19 men öppet från kl. 18. Klubblokaler
öppen varje onsdag kl. 13–20 med urvals-
sändningar, samlarbörs mm. Skeppsbro-
gatan 3, 371 33 Karlskrona

Karlstad 18/11, 9/12 Julfest. SPRF:s
lokal, Vävaregatan 4 kl. 18.30

Katrineholm 10/11, 8/12. Mariagården, Fredsgatan 40 kl. 18.30

Kil 1/12. Servicehuset Smeden kl. 17

Klippan 17/11 Lelis Frimärken i Ljungby visar vad de har att erbjuda av frimärken och tillbehör till försäljning. Beställningar kan göras i förväg på 0372-818 11, 8/12 Julavslutning. Separat detaljerad inbjudan kommer att skickas till alla medlemmar. Studiegården, Storgatan 47 kl. 19

Mötesdagar till nr 8 senast 15/11

Kramfors 19/11, 17/12. HSO-lokalen, Strandgatan 19, Kramfors. Samling från kl 18, möte kl 19

Kristianstad 24/11 Filateli, 1/12 Vykort: Hemgården, Föreningarnas hus kl. 18

Kristinehamn 17/11 kl. 18.00, 8/12 kl. 19.00. Kristinehamns bibliotek, hörsalen, Tullportsgatan 13

Kungsbacka Klubbmöten tisdagar klockan 18-21: 24/11 Föredrag. Efterförsäljning på överblivet från auktionen, 8/12 OBS! Start 17.00. Föredrag av Ann-Marie Jiresjö: Innan vi firar jul. Julbord. Bytesdagar seniorer. Lokal: Fregatten kl 18-20: 10/11 Auktionsvisning. Måndagsgruppen kl. 9-12: 9/11, 16/11, 23/11, 30/11, 7/12 Ungdomsmöten: 10/11, 24/11, 8/12, 15/12 Samtliga möten hålls i ABF-huset, Verkstadsgatan 14, Kungsbacka kl. 18-19.

Laholm Andra torsdagen i januari-april och september-december. Klarabergslokalen kl. 18

Lidingö 11/11 OBS! Onsdag. Bo-Göran Hellers: Avkoloniseringen på frimärken, 26/11 Roland Jadeborg: Förfilateli, 10/12 Höstavslutning. Föreningsgården, Larsbergstorget 9 kl. 18

Lidköping 17/11 Åsmöte, 13/12 Traditionell julmiddag. Bjud med en vän. Anmäl dig till Gunnar Wase, 19/1 Stig Lundqvist: Dansk Västindien. Banvägen 26 kl. 18

Linköping Andra måndagen varje månad september-maj. Klockhuset, Hjälmsättersgatan 6D kl. 18 (mötesstart kl. 19)

Luleå 10/11 Höstauktion, 8/12 Julmöte. Malmgården, Malmuddsvägen 27, Luleå kl. 19

Lund 17/11 Fyra 5-minutare: Egna medlemmar berättar om något intressant objekt. Auktion. Anmälan till höstavslutningen, 15/12 Liten måltid, lotteri och frågesport. Eventuellt auktion. Träffpunkt Sankt Laurentiigatan 18, kl. 17.45-21.00. Lunds Pensionärs Frimärksklubb 11/11, 25/11, 9/12, kl. 10-11.30

Malmö 18/11 Storauction, 9/12 Julfest - förhandsanmälan obligatorisk. Folkets Hus i Limhamn, Linnégatan 61. Bytes-timmen börjar kl. 18 och mötet kl. 19

Mariestad 9/11 Inga Friberg Karlsson pratar om sin Oscars-samling, 7/12 Föreningen firar in julen med ett samkväm, 11/1 Gösta Karlsson från Skara besöker föreningen. Kaffeservering och auktion vid varje möte. Drottninggatan 4 kl. 19

Mjölby 9/11, 14/12 Julavslutning. Lundbygatan 5 A kl. 19

Mora 7/12. Auktion varje gång. Mora Kulturhus. Kl. 18

Motala 1/12 Julfest. Framtidslokalen, Nedre Borgmästargatan 10, ingång från Kungsgatan kl. 19

Nacka-Värmdö 16/11, 30/11 och 14/12. Nacka Sportcentrum, Högstadiematsalen, Griffelvägen 11 kl. 18

Norrköping 11/11, 9/12. Riks City dagcentral. Norra Lundsg. 7 kl. 17.30. Frimärkscafé kl. 15-17

Norrköping 17/11 "Storauction" med lite bättre objekt. Inlämning av objekt från och med 22 september + direkt inlämning från 18.30, 1/12 Leif Nilsson om Islands nummerstämplar. Urvalshäften, 15/12 Auktion och Julavslutning. Kaffe vid varje möte. Vegagatan 15 B kl. 19

Nossebro 2:a onsdagen i varje månad utom juni, juli och aug. Stationshuset, Järnvägsg. 5 kl. 19

Nybro 19/11. 10/12, 28/1 Årsmöte. Smålandsgatan 48 kl. 18

Nässjö 19/11. Ny möteslokal är Studieförbundet Vuxenskolan på Bäckgatan 4 B i Nässjö kl. 18.30

Osby 2:a onsdagen i varje månad utom juli-augusti. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Rönnebacken kl. 19

Oskarshamn: 1:a och 3:e tisdagen i månaden (sep-nov, jan-maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

Oskarström 3:e torsdagen september - november och januari - april. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18

Piteå 19/11, 17/12. 3:e torsdagen i varje månad sept-april. Strömsalen, Prästgårdsgatan 3 kl. 19

Sandviken 18/11, 13/12 Julmöte. Valhalla kl. 18

Sjöbo 18/11 Christer Mårtensson: Post- och järnvägshistoria på linjen Ystad-Eslöv, 9/12 Säsongsavslutning med diverse överraskningar. Fika och Miniauktion varje kväll. Tomtemuseum, Törnedalsgatan 2 C, Sjöbo kl. 18

Skara 18/11 Bengt Herrman från Göteborg: Italienska Östafrikas uppgång och fall, 9/12 Julavslutning tillsammans med ungdomarna. Landgång och lite extra! Tomten kommer. Auktion, lotteri och fika på alla möten! Frejan, kl 18.30

Skellefteå 9/11 Cirkulationshäften, auktioner, 30/11 Möte, kaffe, planering våren, liten auktion. Degerbygården, Degerbyn kl. 17.30

Skivaryd 18/11, 16/12. Östbos gamla lokal vid Artillerigatan i Skillingaryd kl. 18-20

Skövde 10/11 Klubbaktivitet, föredrag: Bengt Herrman, Suezkanalen, 24/11 Auktion, 8 /12 Avslutning, dragning närvarolotteri. Studieförbundet Vuxenskolan, Rådman-gatan 24 kl. 19

Sollefteå 1/12. Hullsta Gård kl. 18.30

Sollentuna 10/11 Föredrag, 1/12 Möte hos Järfällaklubben, 8/12 Julfest och inlämningsauktion. Minervavägen 4, Häggvik kl. 18.30-20

Solna 10/11, 24/11, 8/12, 12/1. Skytte-holmsskolans matsal kl. 17

Stenungsund 16/11 H. Efterförsäljning, 7/12 S. H=Hasselbackevägen kl. 14 , S=Stenungsskolan kl. 18.30.

STOCKHOLM

Asiensamlarna Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdsmuseerna 18/11. Postmuseum kl. 17

Islandssamlarna 5/11 Studiebesök 3/12 Kaffe med lussekatt och glögg, 14/1 Årets bästa fynd du gjorde. Tag med och berätta. På varje möte liten auktion. Östermalms Föreningsgård, Valhallav 148 kl. 19

StFF Stockholm 11/11, 25/11. Andra och fjärde onsdagen september-november samt andra onsdagen i december. Postmuseum kl. 18.30

SMPS 2/12 Gemensamt möte med SSPD. Postmuseum kl. 17.30–19. OBS! Nya tider. Tider alltid på: www.smps.se

SSPD 21/11 Posthistoriska Dagen kl. 12–16 på Postmuseum. Föredrag av Richard Bodin: Svenska Flottan under svenska krig och i utlandet 1600-tal - 1902, Paul Linde: Frimärksföredda försändelser till Europa före UPU och Sven-Börje Ewers: Värnamobygdens Posthistoria. Boka dagen med tid för middag, 2/12 Gemensamt möte med SMPS. Postmuseum kl. 18.30

Vällingby 16/11 Grundkurs: Klassificering av frimärken, Jan-Ove Brandt föreläser om militärpost, inlämningsauktion, 30/11 Grundkurs: Sveriges frimärken som samlarobjekt. Föredrag och inl. auktion, 14/12 Grundkurs: Motiv- och opensamlande och hembygdsmuseerna. Auktion och julfest. Vällingby backe 13 kl. 18

Sundsvall Månadsmöten: 7/12. Bytesträffar: 16/11 och 21/12. Sidsjö hotell och konferens kl. 18.30.

Sunne 2/12. Postcenter, Norregårdsg. kl. 18.30

Södertälje 12/11 och 3/12. Bergsgatan 10 n.b. i Södertälje kl. 18

Sölvesborg 9/2 2016 Årsmöte. Sternska villan kl. 19

Tingsryd 19/11. Tingsgården kl. 18.45

Torshälla 15/11, 29/11, 13/12, 10/1. Rikargatan 66 kl. 09.30

Traheryd 7/11 SBT-årsmöte, 17/11, 8/12. S. Stationsg. 25 kl. 18.30

Tranemo Tredje tisdagen januari-maj. Brandstationen kl. 18.30

Trelleborgs FK Tredje onsdagen i månaden. C.B. Friisgatan 1 kl. 19

Trollhättan 10/11 Besöker Uddevalla, 18/11 Harry Berglund, Lilla Edet: Samla motivfrimärken och ställa ut, 21/11 Höstauktion, 2/12 Efterförsäljning, 16/12 Julavslutning. Evy Svantesson visar och säljer julkort Trollhättan. Drottninggatan 42 kl. 18.30. Veterangruppen: jämna tisdagar kl. 14 Kaggetorps kvartersgård.

Täby (Norrort) 16/11 Föredrag. Peter Johansen, vd för AB Philea berättar om hur en stor handlare får in material, bedömer dess värde mm, 30/11 Föredrag Mats Edström: Roslagsbanan i allmänhet och Djursholmsgrenen i synnerhet, 14/12 Terminsavslutning. Viggbynsalen, Söderv. 30 kl. 18.30

Uddevalla 10/11, 8/12, 12/1. Samlings-salen Skogslyckeheimet kl. 18–21

Ulricehamn 11/11 Inlämningsauktion, 9/12 Julmöte med frågesport, 13/1 Tipspromenad med frimärksfrågor. Missionskyrkans kafeteria, Jägaregatan 6 kl. 18

Umeå 19/11 Sven Lindskog håller föredrag om Sigtuna – En berättelse med vykort, 17/12 Erik Idhult håller föredrag under rubriken: Sidospår, 21/11 Henrik Sundén håller föredrag om De tidigaste isländska vykortet. Ö Kyrkog. 14 (Tempelriddarna) kl. 18.30

Uppsala 23/11 och 14/12. Sensus i Känikenshuset, Västra Ågatan 16, plan 5. Hiss finns i huset från gårdssidan källarplan upp till plan 5. Kl. 18–21

Wallentuna 11/11 WFK stora höstauktion, "Auktionsgruppen", 25/11 Att samla vykort: Sven Boman, 9/12 Terminsavslutning med julkort. Rickebylokalen, Mörbyvägen 38, Wallentuna kl. 18

Varberg 10/11 Vakant, 8/12 Julauktion med lite julmat. ABF, Brunnsbergsv. 5. Urvals genomgång kl. 18, möte kl. 19

Vetlanda 17/11 Föredrag av Helen Höijer: Lannaskede Hälsobrunn, 1/12 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 15/12 Julavslutning. Klubblokalen, N Esplanaden 11, Vetlanda kl. 19.00. Vid auktion visning från kl. 18.30

Vindeln 1:a onsdagen varje månad från september. Vindelgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

Vittsjö 19/11, 10/12 Julfika, närvaroloteri. Urvalshäften, tävling och fika vid varje möte. Biblioteket kl. 19

Värnamo 11/11, 26/11, 9/12, 30/12. Myntgatan 5 mitt emot TAXI kl. 18

Västervik 11/11 Auktion, 9/12 Jultallrik och föredrag. V. Kyrkogatan 25 (in på gården) kl. 19

Västerås FF 10/11 Auktion, 8/12 Julfest, 12/1 Martin Blom med flera: Kvalité – del 2. Hotell Valsaren, Metallverksgatan 2, (Kopparlunden) kl. 19

Västerås ABB 16/11, 21/12, 18/1. IOGT kl. 19

Västerås FK 21/12, 11/1. (Hotell Valsaren, kl. 19 dock ej 21/12 IOGT-lokalen, kl. 19)

Växjö 25/11 Auktionsvisning, 2/12 Stora auktion och julletteri, 7/12 Julmiddag. Kungsvägen 117, Växjö kl. 18.30

Ystad 8/11 Auktion Ystad kl. 13.15, 9/11 Vykort på färjor från Bornholm, Lars Haagen, 7/12 Något Juligt. Lancasterskolan, S:t Petri Kyrkoplan 2 kl. 19

Åmål 10/11, 8/12. Servicehuset - Åmålsgården kl. 18

Åsljunga 10/11, 8/12 Julfest. Centrumhuset Örkelljunga kl. 19

Älmhult Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug. Folkets Hus, Skolgatan 18 kl. 19. Auktion kl. 19.30

Ängelholm 16/11 Höstauktion, 14/12 Julavslutning. Godtemplargården kl. 19

Örebro 10/11, 8/12 Luciasoaré. Liten auktion på alla möten. Rostahemmet kl. 18

Östersund 17/11 Auktionsmöte. Tema: Mina Tre Minuter (Bertil Janzon), 1/12 Föreningsmöte, Tema: Mina Tre Minuter (Göran Olsson), 15/12 Auktionsmöte Säsongsavslutning (Sten Wadensjö). Ordinarie möten på Biblioteksgatan 33 kl. 18

Östhammar Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

Kalendarium

Auktioner

- 7/11 Traheryds Frimärksklubb Traryd
13–14/11 Skanfil/Moldenhaue i Oslo
13/11 June-Frimärken, Jönköping
15/11 Eksjö FK
15/11 Frimärks-Netto Helsingborg
16–20/11 David Feldman
16/11 Ängelholms FF
21/11 Frimärksauktioner i Göteborg, Partille
22/11 Nordhallands FF, Kungsbacka
27-28/11 Kjell Germeten, Oslo
28/11 Philea Internationell auktion, Helsingfors
28/11 Trollhättans FF
2/12 Philea Internationell auktion, Stockholm
4/12 Rölli-Schär, Luzern, Schweiz
5/12 Frimärkshuset Skandinavisk Filатели Stockholm
7/12 Philea Låd- och partiauktion, Göteborg
9–11/12 David Feldman, Genève, Schweiz
18/12 D&T International AB, Skogås
?/12 Swestamp AB, Farsta (ej bestämt datumet ännu)
29/12–20/1 Aland Auctions

2016

- 15/1 Frimärks-Netto Helsingborg
17–19/2 Rölli-Schär, Schweiz
15/3 Frimärks-Netto Helsingborg
18–19/3 Postiljonen Malmö
15/5 Frimärks-Netto Helsingborg
18–21/5 Peter Rapp, Schweiz
15/7 Frimärks-Netto Helsingborg
15/9 Frimärks-Netto Helsingborg
30/9–1/10 Postiljonen Malmö
15/11 Frimärks-Netto Helsingborg

Rapportera nya datum till oss

info@sff.nu

Frimärksutgivning mm

- 12/11 Nya svenska frimärken
19/3 Frimärkets Dag

Utställningar

- 12–15/11 NOTOS 2015, Athen (FEPA)
21–22/11 KPK 127 Köpenhamn (klubbutställning)
3–5/12 MONACOPHIL 2015 Monaco

2016

- 2–3/4 HORNSLET 2016 Danmark (klubbutställning)
8–10/4 NORDIA 2016 Jyväskylä, Finland (NO)
28/5–4/6 NEW YORK 2016 New York, USA (I)
12–14/8 HALLFRIM 2016 Halmstad (N)
8–13/10 PHILATAIPEI Taipei 2016 (FIP)
21–26/10 TAIPEI 2016 Taiwan (FIP)
5–6/11 BIRKERØD Danmark (N)

2017

- 24–28/5 FINLANDIA 2017 Tammerfors (FEPA)
27–29/10 NORDIA 2017 i Vejle Danmark (NO)
11–12/11 RANDERS Danmark (klubbutställning)

2018

- 14–30/4 Tel Aviv, Israel (I)
November New Zealand

Mässor / Evenemang

- 7/11 Småland-Blekinge-Träffen i Strömsnäsbruk
14/11 SFU-dag på Jula Hotell i Skara
15/11 Vykortsmässa Råsundaskolans matsal, Råsunda

2016

- 27/2 Eskilstuna Vykortsförenings mässa
5/3 Frimärks- och vykortsmässa Falköping
19/3 Vykortets Dag i Uppsala
15–16/4 SFF-dagar i Stadshotellet i Skara
(förbundskongress 16–17/4)
7/5 Ystamps i Ystad
15/5 Vykorts- och frimärksmässa Olofström
12–14/8 HALLFRIM 2016 i Halmstad
10-11/9 Stamps in Svedala

UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ

WWW.SFF.NU/EVENEMANG

Auktioner

Auktioner

AuctionHouse international 040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
Postiljonen
We make your collection
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Sälj till den största kundkretsen
www.davidfeldman.com

Vi är ett av Norges ledande auktionsföretag
www.engers-frimerker.no

SKANFIL Auksjoner
Auksjoner as Postordresalg
Be om gratis kataloger!
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 49 - E-mail: skanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Här finns plats för fler

Den här annonsplatsen
kostar bara från 250 kr/nr!

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

Butiker

www.philea.se
6 auktioner om året

www.contenta.se
Nu över 400.000 vykort i butiken!
Öppettider: måndag - fredag 10-17
Tomtebgatan 15, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Internasjonella frimärks-
auktioner i Oslo 2 ggr/år

☎ + 47 22 44 19 14

www.germeten.no

Köpes

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Mer än 30.000 avbildade objekt i vår webbshop:

www.nordfilateli.se

Distanshandel

My Stamps
NY WEBBUTIK !

www.mystamps.se

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.

Beställ en "personlig prislista"!

www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)

Svartengatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

www.fbanke.com
Klassisk Danmark
Dansk Vestindien
Færøerne · Grønland
Slesvig · Island

Collectia.se

Samlartillbehör i en klass för sig

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

Nyheter

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?

Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*

www.OnlinePhilately.com

Köp dina frimärken
från ISLAND
online!

www.stamps.is

Iceland Post
POSTPHIL

samlamera!

Märket för köptrygghet!

Sveriges Frimärkshandlareförbund

www.stampdealers.se

Norska nyheter

Får du enkelt tag på direkt från den norska Posten.

Köp dem på www.posten.no/frimerkebutikken
eller skriv efter gratis information!

Posten Norge - Frimerketjenesten Internet: www.posten.no/frimerker
Postboks 9350, NO-0135 Oslo e-post: frimerketjenesten@posten.no

PHILATAIPEI 2016

I oktober 2016 arrangerar det taiwanesiska filatelistförbundet, the Chinese Taipei Philatelic Federation, en full FIP-utställning kombinerad med *World Stamp Championship*. Utställningen genomförs i *World Trade Center* i centrala Taipei den 21-26 oktober 2016. Det är den enda FIP-utställningen som i dagsläget är beslutad och där anmälningstiden inte har gått ut, så missa inte chansen att anmäla ditt deltagande.

World Trade Center, Taipei

Utställningen kommer att ha alla ordinarie utställningsklasser förutom OPEN-klassen men det finns även en speciell klass för objekt från 1980 och framåt. För att delta på utställningen behöver du vara kvalificerad till den internationella nivån samt vara medlem i SFF eller SFU.

Utställningen har ingen mästartklass, däremot anordnas ett världsmästerskap i klasserna traditionell filateli och posthistoria. För att delta i denna klass måste du ha uppnått nivån för FIP:s mästartklass.

Avgiften per ram och per litteraturexponat är USD80 (ca 675 kronor) med undantag för enramsexponat där avgiften är USD120 (ca 1,000 kronor) och för litteraturexponat där avgiften är USD90 (ca 750 kronor). Till detta kommer SFF:s utställaravgift på 600 kronor per exponat (300 kronor för enrams- och litteraturexponat) samt kostnader för transport och försäkring. För ungdomar utgår inga ramavgifter.

Om du är intresserad av att ställa ut på **PHILATAIPEI 2016**, hör snarast av dig till undertecknad så skickar jag en kommissariebulletin, utställningens reglemente och en anmälningsblankett. Jag behöver därefter ha din anmälan senast den 19 december 2015.

Jan Berg

Svensk kommissarie

Telefon: 070 - 593 18 88

E-post: jan.berg@mbox306.swipnet.se

VYKORTSMÄSSA

MEDELLER OCH FRIMÄRKEN

RÅSUNDASKOLAN

MATSALEN - EKENSBERG SVÄGEN (92)

SKYLTAT FRÅN T-BANA SOLNA CENTRUM

SÖNDAG 15/11 2015 KL 10-16

T-BANA: SOLNA CENTRUM
UPPGÅNG MOT VIREBERG
TVÄRBANAN: SOLNA CENTRUM
BIL: SE KARTSKISSEN

FÖRSÄLJARE FRÅN HELA LANDET

FÖRFRÅGNINGAR TILL:
NOVA FRIMÄRKEN AB: GÖRAN HELTZ 08/10 83 62

FRITT INTRÄDE

Ängelholms Filatelistförening Höstauktion 16 november

Låga utrop! Ingen provision. Du betalar klubbat belopp.

Auktionslista: e-post janfalt@telia.com

eller ring 042-583 50, eller brev

Sonne Persson, Knutstorpsgratan 35, 265 38 Åstorp

Sölvesborg med omnejd: Vykort från sju decennier

176 vykort visas på 112 sidor med kulturhistorisk text. Sändes mot förskottsbetalning. 190:- + porto 50:- = 240:- till bg 5692-2255. Västra Blekinge Vykortsklubb, Vinkelgatan 11, 294 33 Sölvesborg. Tel: 070-680 99 15. E-post: persson.i@telia.com

Stamps in Svedala

Den 10-11/9 2016 är det dags för den stora frimärks- och vykortsmässan

Stamps in Svedala

Många handlare och postverk

www.sufs.se/sis

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Special Classic 2016

299:- inklusive frakt!

(ord. pris 350 kronor plus frakt)

Innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och specialiteter

Facit Norden 2016

399:- inklusive frakt!

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Innehåller Nordens alla frimärken från 1951 och framåt med varianter; före 1951 med utgåva och valör, utan varianter, med pris för normalmärke.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Classic och/eller Norden på talongen samt gärna ditt medlemsnummer

Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd

Tel. 0370-70566, e-post: kansli@sff.nu

DAVO ALBUM
 har en elegant design
 Beställ prislista idag
 Stor sortering insticksböcker

Pris-exempel
 Sverige utan fickor
 1855 - 1989
 inkl. pärm + kassett 640:-

FRIMÄRKSCESTRUM I VÄXJÖ
 Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
 Tel 0470-198 40
 Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN
 Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISSLISTA
 Komplet 27 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2015 till låga priser.

www.frantzideal.se
 IDEAL Frimärksurval, Box 26, S-342 21 Alvesta,
 Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

 sfu
 Sveriges Frimärksungdom

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present
 Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.
 Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!
 Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på kansli@sfu.se för mer information.

FRIMÄRKS-NETTO 15:e udda månader

 SAFE
www.safealbum.se
 Postorder & Butik
 Tel 042-144982 / 216660
 Bruksgatan 30
 252 23 Helsingborg

www.frimarksnetto.se
 Butik i Helsingborgs centrum

samlamera!

Föreningen på nätet: www.posthistoria.nu

VF auktion
www.vf-auktion.dk
 Online auktioner
 Gratis auktionskatalog
 Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
 DK - 1820 Frederiksberg
 Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Kallelse till kongress
 Välkommen till Stadshotellet i Skara för kongress och SFF-dagar 15-17 april 2016 (kongress lördag-söndag). Inbjudan och bokningsunderlag för rum och mat skickas till föreningarna under hösten.

Motioner
 Motioner till förbundskongressen ska skriftligen ha inkommit till förbundskansliet senast den 15 december 2015. Adress: SFF, Box 91, 568 22 Skillingaryd, eller per e-post kansli@sff.nu

Läs mer om kongressen och se inkomna motioner på:
www.sff.nu/kongress2016

Auktion i Eksjö den 15 november

Ca 1000 st objekt frimärken, vykort (många omkring sekelskiftet), ortstämplor, motivfrimärken (mycket sport) samt bältesspännarmaterial, bl a stadslösen och tändsticksetiketter. För katalog kontakta Björn Waxegård, 076-86 48 661 eller bjorn@waxegard.se För mer info se www.sff.nu/eksjo där även bildsidor kommer att finnas

Ny utgåva av **Hur man undviker illegala och oseriösa frimärken från hela världen.**

Betala 30 kronor till vårt plusgiro 27 88 88-3 så kommer skriften med posten.

Bengt Bengtsson svarar för innehållet och den ges ut i samarbete mellan SMS och SFU Stockholm.

Frimärkssöndag Auktion, Handlarbörs, Byttedag Söndag 22 november

Visning, handel, byten från 09.30

Auktion startar 13.00

Auktionslista, bilder och info, se www.nhff.se

ABF-huset, Verkstadsgatan 14, Kungsbacka

VÄLKOMNA!

Nordhallands Filatelistförening

070-775 08 25

För senaste
information. Besök
förbundets hemsida!

www.sff.nu

AUKTION TROLLHÄTTAN

28 november kl. 11.00

Nils Ericsonsgymnasiet. Visning kl. 09.30

Beställ katalog!

Trollhättans Filatelistförening

Tel. 0520-349 95

E-post: 0520.34995@telia.com

Trollhättans Filatelistförening

KINA & ASIEN! AUKTION 18 DECEMBER 2015

Provtryck av
10 c. Drake!
Inlämnat till
kommande
auktion.

**Beställ
gratis
katalog!**

Ny hemsida!

- live-auktioner
- webbshop
- anbudsauktioner
- mobilanpassad

www.dtstamps.com

INLÄMNINGAR SÖKES! En verkligt genuin **kunskap** om kinesiska frimärken, och köpstarka internationella **kunder, inte minst i Kina**, är anledningarna till att det är hos oss du får **bäst betalt** för din Kinasamling. Vi hittar även de **dolda pärlorna** i den!

Vi erbjuder dessutom: låg provision • gratis och korrekt värdering • snabb redovisning
• hämtning vid större inlämningar • katalog på engelska – delvis på kinesiska!

Kontakta oss redan idag för ett givande samtal!

D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Fax 08-771 85 72, Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38

www.dtstamps.com

Inlämningar till vårauktionen 18-19 mars 2016

70 öre Schultz, endast 4 kända

Sälj din samling hos Postiljonen!

Vi har under en lång tid mycket framgångsrikt sålt större samlingar till priser ingen kan konkurrera med i Skandinavien. Vårt kundunderlag för denna typ av objekt är mycket omfattande. Går du i säljtankar så ska du absolut kontakta oss så vi kan berätta vad vi erbjuder. Vi kommer att resa mycket under hösten så kontakta oss och boka ett möte eller eventuellt hembesök.

Ring redan idag: 040-25 88 58

Inlämnade objekt kommer att marknadsföras på
MonacoPhil 2015, Monaco 3-5 december

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

